

nu geenja: Manu gwûzeŋ itam to gâree ojaŋ fyô; nu gûdyen ece êdyen guxamu gûghii. ¹⁸Manu gûnoom gughaa nu gûte; phangin muguxi gulem bûle, labu bê bwô muce; nu gûbe gûte bwô gâree do exom mi, nu gwîso.”

Zezus nâgel gâree-êre

(Luk 24.50-53; Atus 1.9-11)

¹⁹Nyo Zezus oba mi gâdyen nu bwô, nâgel gâree-êre. Êre nêyjen dye, nelaan dye bu gâte gâlilo. ²⁰Budwoba dye nu gwî gunja gûsoo mo burin-Êre bale gujaŋ kyo fîko. Êre neyni nu bwo sâmuŋhye tiñ gunja mi. Myo geme bê Amogol oxama yole bê, nu mwîjeŋ ôlem bwô gao xama su myo geme sôo malhaen mom.

GÛLEZEŊ KYO GUJON MI GO ZEZEUS KRISTU

MARKUS

OKISEŊ MI

Livro de Marcos em Jola-Bayote

baale ôrol fyô, nu guva lo ace axengay ôlhemu wañ etya mi bib nanja olaa ru gajib gâte gâlilo. Nu guzumbu xôm.

⁶Axengay yo nao bwo: “Muru gâxom. Aan gaani? Zezus o Nazare okyabe mi? Ôllelan dî nâyso ban; gâzo tyo naftenengin mi. ⁷Ganja gâsoo mô budwoba dye nu pedru gao bwo: Mana lo gab ôsii ganja Galileya supha myo nagina sôo gabgin mi ban.”

⁸Nu guro bu gâwi bale ôrol fyo cab nu êxome îniî bwô nijum. Gûsolan mô ra acice, bâsile êxome.

Zezus nâwllu Marya Madalena

(Mat 28.9-10; Joñ 20.11-18)

⁹Bale ona fyo o bwî ôleñ bwô, bûtya byo bîb ranao gâwllô dye, Zezus nâyso ru eselo. Natumbu ûllu Marya Madalena gwo nabangin mi nâwzen itam to oro nu îriga gâree dyê. ¹⁰Marya Madalena nanja ôsoo mô buxan Zezus. Nu gengin mi êliga nu guvu mo-evu. ¹¹Nyo gûghii mi gao Zezus nâyso ru eselo Marya Madalena nâzwale, muru guyab ko.

Zezus nâwllu budwoba dye guce gûriga

¹²Mwî tô, Zezus nâwllu budwoba dye guce gûriga bale burino nu gêgel, nu gûzwale mûbule nu myo nu gedyingin mi êzo ¹³Nu guleen ganja gûsoo mô Oñii bwô. Oñii bwô muruguxi guyab myo gûriga kyô gûsoo bwô mi.

Zezus nâwllu budwoba dye gûtye nu âghwon

(Mat 28.16-20; Luk 24.36-49; Joñ 20.19-23; Atus 1.6-8)

¹⁴Nu bûbamun byô, Zezus nâwllu budwoba dye gûtyeo nu âghwon nôo nu gulaa ru êzyenun dô gube ôreñ. Nazoga bwo bâsile muguxamu gûzyen taa bwo nu mo gâyi eghyey bwo; nu bâsile muguxamu guyab myo gûsoe mi gao nâyso ban ru eselo. ¹⁵Nâwñe nao bwo: “Ganja nu Gulezeñ kî Gujon mi kî, gâsoo gô Amogol fimale bale gwicya kî. ¹⁶Ajyen mi nâbotizele, namii gao mana me. Mu ghwo oxama jyen, mana xaleñe. ¹⁷Mî munayni supha ôfawm gayni do êxagum mi ru gazwonje

© 2013

Igreja Evangelica

Projeto de Tradução da Guiné-Bissau

Publicado por PTGB

Primeira edição do livro de Marcos
na língua Jola-Bayote Guiné-Bissau

nagulemo oo mo: “Gayini, malhaen mom. Afog go gwê Añii-Êre ôm.”

⁴⁰Welel vyo guce bwo nu gûgelo su gaya gube zô. Gwin mi: Marya Madalena, Salome, nu Marya aghyo Jose nu Tyagu.

⁴¹Gwin mi welel vyo nu gûgongin mi nu Zezus nu guronen dye phe nyo nayngin mi bale Galileya. Welel vyo gâtophe gûgongin mi nu dye ganja Zerusalen, nu gwin su rô phe gube zô.

Bagwo Zezus

(*Mat 27.57-61; Luk 23.50-56; Joj 19.38-42*)

⁴²Bulhite byo nyo rana ome lo, mwin mi ozeg bwo nu gubane mi gayni rana otya nu mwin ni ôleñ bwô. ⁴³Ace afog go ôyjene mi mumay, nâghye mi Jose ôwllo mi Ârimateya, oyngin mi ru ebya do ênoom mi etam do, ônomgin burin-Êre nu gûte gûriga. Narijun onja ova ro Pilatus oxven dye bwaz Zezus.

⁴⁴Pilatus nanoj mo mâma nyo nâmbolo mi omii gao Zezus nasele ban. Nayk abya esillali do ozya dye gamii ênaa do Zezus osyel mi. ⁴⁵Abya esillali do nacoñen dye ban, najyen ko gao Jose odwonen bwaz byo. ⁴⁶Jose nanja ôzellu ñîben ñyey oba, nâzilalu bwaz byo bale ebigen do dyo gukyabalengin mi, ôlhemen bô nu ñîben nyô; nanja ogwo bo jice ro mûbe exexleñ, oba nasiilu olheñ fâma, opel owm ôrol fyo. ⁴⁷Marya Madalena nu Marya âghyo Jose, gumii tyo Zezus ogwe mi bâsile gao gumat bagwale.

Zezus nâyso ru eselo

(*Mat 28.1-8; Luk 24.1-12; Joj 20.1-10*)

16 Ôleñ xô ôwze, Marya Madalena, Salome nu Marya aghyo Tyagu, nu guzeg mûsil ababul muzunni mi gafañ ganja nu mo gâsil bwaz Zezus. ²Bale bwî ôleñ bwô, rana oname tya, bûrwen byô bîb rana gâwllo dye, welel vyo nu gwî gunja bu ôrol fyô tyo Zezus ogwe mi. ³Geenja nu geme kaol ru burin byo nu gwoo: “Aan nazumbunawa êtu olheñ fyo gupe mi nu xo owm ôrol fyô?” ⁴[Bâsile gûzo mu ôlheñ fyo omay mi museñ mo] Nyo gutyan mi, nu guva olheñ fyo no twê. ⁵Guzim

Es livro ta sigi manera di Biblia na Kriolu. Kilis ku pui Biblia na Kiriol e tenta sigi kopias mas antigu di Biblia ke skirbidu na Gregu, ma na utru kaus e buri palabras ku no kustuma ku el na purtugis. E palabras ku ka staba na kopias mas antigu, e ficadu dentru di kolcetis []. E mudansas i son kusas pikininu ku ka ta muda sintidu di Palabra di Deus.

guba nu gûbe ora, gâzo myo guŋa mi eyni ajummi nalo gâree mô.

²⁵Zeus muna kyabe butya, ranao naxwullo ban. ²⁶Nu gukiseŋ ôlem fî guxaleŋ dye: “GHWÊ OYNI ÂXI ZUDEWS.”

²⁷Nu gukyabale nu buce bûnduka gûriga. Ghwo bu gâte gâlilale, ace dye bu gâte gaxege. ²⁸[Mwini supha myo gâyr-Êre gugini gûsongin mi ban gao: “Mana logele nu do ekaca mi.”]

²⁹Do eengin mi exeg ru burin byo, atyan to mi navil oxwale naxyebale; naolee: “Ghyo! Da ao bwo amani mwo êlloph-Êre, aba nixini îrej yô bale guzeg gûfazi. ³⁰Mu bâzyalu dyo bale ebigen dô akyabe mi êzoy asi vole me.”

³¹Ebya-ebya do nêbe mi xenay nu bûcyenela ôno! fyo o Moyses, nu guzwyale phe nu gwoo: “Aghwa, guce nayole meen, maralila vole meen oxwale! ³²Xama oyindan-eyni gwo Êre ebullo mi phyâ, oyn mi âxi Israel? Ophana zyâlu dyo nakyabe mi dyo êzwa dyê phane yaba go malhaen gao su ôom!” Gûriga kyô gukyabe mi nu dye nu guxyebale phe.

Esyel Zezus

(Mat 27.45-56; Luk 23.44-49; Jon 19.28-30)

³³Ranao ganja gajoŋe nu oxwu, nu mulimen fîb munja muru muya bu budil rana. ³⁴Bale budil ranao, Zezus nagulemo ôyol gâlemale mâma nao: “Êloy, Êloy lama sabaktani” (mwin mi gao: “Êrenje, Êrenje! Îon mûsimo aneenje ŋu bûbabun?”) ³⁵Guce bwo gwitongin mi gûghii mô, nu gwo: “Gapha gâghii! Gâghye Elyas naayk!” ³⁶Ace dyê naree onja otyan, nadwoŋen olesa oghegen xo bale bûnoo butiphi mi. Oba, nâxolu xô bale omal nanja opye xo ru owm Zezus gao olemen dye. Nao bwo: “Gaxob êzwa dyê muce Elyas mana mbôlu omen dye dî bale ebigen dê.” ³⁷Zezus naxina ñu gaphem gâlemale mâma nâzyo eselale.

³⁸Ñîben ñyo ñoo owm gazimun fyo o êlloph dô dâmuga dô yo Xenay, nu ñizaalo rôle ño byan mughaje; ñilukulu bu gâree ñîzyo betam. ³⁹Abya esillali do yo Roma, ôyngin mi bu ôsii ebigen do dyo Zezus okyabe mi, ôzo mi muna syel mi,

¹¹Ebya-ebya do nêbe mi xenay, nu gwo o jag fyo guxyen dye owan bwo Barabas muru mwini Zezus. ¹²Pilatus naxina ñu ozya bwo nao bwo: “Nûki, ñon ganay gao jîbe mô nu afog go gwe oyn mi âxi Zudews?” ¹³Nu guphem êlem bwo nu mâmwon nu gwolee: “Kyabale bale ebigen!” ¹⁴Pilatus naxina ñu zya bwo: “Ñon naky-kañej ñon?” Rô guxi guxañ êvol êlem bwô nu gwolee: “Eooy kyabale-eykyab bale ebigen!” ¹⁵Pilatus nâzo gao najon gâbe su myo gwo mi phanu guxaje eghii. Nawan bwo Barabas, nabuñ bwo gao gûboy Zezus, guba nu gunja gukyabale.

Esillali do ezwu Zezus

(Mat 27.27-31; Jon 19.2-3)

¹⁶Nûki, esillali do nenja nu Zezus baale êlloph dô dâmuga dô yo gâxi, ezoñe lo fighyo ezwale lo. ¹⁷Nu gulhogen dye olhogol fâma oyju. Guba nu gucoleñ dye endeph-âxi, ero mi eyaliñ supha ellii. Nu gûbyale yô bale oxwu supha âxi. ¹⁸Guba nu guzwale gao ô gexam, nu gwolee: “Su âxi malhaen; âxi Zudews!” ¹⁹Nu gunja gûnoom tôngin muce mûbe supha jîgwul, nu gulonale nu mo bale oxwu. Nu geedye mi ebwen. Guba nu guya gujwul bu ôsyale, mwini gao ô gëyjen. ²⁰Nyo gûmolo mi ban ezwu do, nu gûvulu dyê olhogol fyo oyju fyo gûlhogendyengin mi, guleen dye wañ vyo nâlhemungin mi. Guba nu gunja nu dye gunja gukyabele.

Zezus nakyabe

(Mat 27.32-44; Luk 23.26-43; Jon 19.17-27)

²¹Nyo geme nja ban nu dye ganja gakyabale, nu gusyene nu ace afog ru burin byo nâghye mi Simon, ôbo mi Alsandri nu Rûf, nâwlo bu guleñ obengin êylo. Afog go mana bwê bale prasao nâghye mi Sireni. Esillali do nu gûbyale oxuñ ebigen do dyo Zezus oñale mi ekyab. ²²Nu gunja nu Zezus jice ro nu gwik mi golgota; mwini mi gao “Kabali oxwu Amogol.” ²³Nu gusinale bûnoo bûzulule mi nu buce bûbon bô, Zezus nagwoph galem bo. ²⁴Nûki nu gukyabale. Nu gugate wañale

GÛLEZEÑ KYO GUJON MI GO ZEZUS KRISTU

MARKUS

OKISEÑ MI

Gulezeñ Jon Batista

(Mat 3.1-12; Luk 3.1-18; Jon 1.6-8,19-36)

1 Gulezeñ kyo gujon mi ôki gûsoo mi mo Zezus Kristu oyn mi Añii-Êre ²guluk mi supha myo mukiseñe mi bale gâyr kyô go âsoa gulezeñ-Êreo nâghye mi Izayas gao Êre ewee: “Jimani buñ alosanje oñame loy ôsii ganja gabane mo burini.

³ Amogol oo phem gâlemale obe dyên byo muvilo mi ace oxama sên, obe oo:

‘Gacoleñ Anabya burino; gacoleñ dye burin-ababul bucol bi.’”

⁴Jon Batista oyngin mi byo ace oxama sên, nâasoo o jag fyo mo burin-Êre, obe oo: “Gâphen mo bukaca gab Êre nesyel gab eñii nu gâbotize.” ⁵Yo o jag Zudeya fîxo nu yo bûre Zeruzaleñ, nu gunjangin bu Jon gâphen mo bukaca bwo; guba nâbotize bwô bale dya do yo Jurdoñ.

⁶Jon mana lhê mugin wañ ecolene mi nu baghaa ece ênoghulen yô nêghye mi kamelu; naxonengin gabañ-ebañ ru oxwuña dye; mureñale nu mwingin muxumo nu gulakina. ⁷Nâsongin-êysoo o jag fyo nao bwoo: “Mubay ace oxaninje mi ome mbôlo, gamimi gao jijondan gaxi gasi-siphu ennyee ixambale.” ⁸Gayni malhaen jimiñage bôtize nu maa, ô nâbotize gâb nu Gafuga-Êre Guleñ mi.

Zezus Kristu nâbotizelee

(Mat 3.13-17; 4.1-11; Luk 3.21-22; 4.1-13; Jon 1.32-34)

⁹Bale guzeg ko, Zezus nâwllu bale ojag Galileya; bale ome fyo o Nazare, onja bu gaghyam kyo go Jurdoŋ bu Jon gao ôbotize dye. ¹⁰Nyo naame ba gâwlo bale maa myo, nâzo mu dyo gâree-êre mu pyalu mi. Gafuga-Êre guleñ mi, nu gûzyalu gâree dye supha êgwul. ¹¹Nu gûghii ôlem fyo ôwlo mi dyo gâree-êre noo: “Aab aŋinjeom daa-oxwunje; jinyanda gaghii nu li mumay.”

¹²Mubadan-ebay êŋaan, Gafuga-Êre nu gundamben dye byo muvilo mi ace oxama sên. ¹³Nabay bo guzeg gaba gumogol guriga. Satanas nâvibale nayn bo nu înoguleŋ tô o guleŋ. Mu Esillali-Êre nêmbolu êgelo mûnale.

Zezus nayk budwoba dye gwin mi êtoo

(Mat 4.12-22; Luk 5.1-11)

¹⁴Nyo Jon oyn mi bale opyale, Zezus naleen bale ojag Galileya; obe sôo mo gulezeŋ-Êre gujon mi obe oo: ¹⁵“Êŋaan dô êdyelo, tyo ñaxi-Êre iŋame eyni gâree gâb. Môo mûsimo, gâboy isaba mo bukaca gab galo daa bale gulezeŋ kî gujon mi kî Êre ebullo mi.”

¹⁶Nyo Zezus ome nja bu bulhine gaghyam kyo go Galileya, nâzo guce gûriga nu gembraal, gwin mi Simon nu atwale Andre. ¹⁷Nao bwo: “Gâdollunje. Nûki, lagama gayni bumbala; manu galeen gayni do neŋame ŋilo gumogol gûmbolu bûninje.” ¹⁸Nu guro bu gawa ro imbaal bwo gudob Zezus.

¹⁹Naxina soy bu ôsii, nâzo Tyagu alham Zebedew, nu atwale Jon, nu gwini bale budilum gube gâfe imbaal. ²⁰Zezus naxina yik bwo nu gwa aba bwo nu bulosa dye bale budilum byo, gudob Zezus.

Zezus nabay sembe o gâwzeŋ îre tô gâree ojag fyo

(Luk 4.31-37)

²¹Nyo gutyan mi bale ojag fyo nôghye mi Gafarnawŋ nu mwini bale ôleŋ Jûdews. Zezus nazim bale ece êlloph yô

nu guxi gwolee Gayini muxi mubaydan-eybay iroma gao ayni nu bwo; bâsile gao aab phe o Galileya ôom.

⁷¹Pedru naro bu gânunol gûnol kyô gujari mi nao bwo: “Su mu jyogab mi; gao gwo jimilan dye ra ocice ozeg.” ⁷²Gajiŋ kyo nu guxi gûgheel gârigrig kô. Pedru naro bu ganileŋ ôlem fyô Zezus ôsoalengin mi ban gao: “Su xwô fî o rûmi dîb; bala gajiŋ nu gûgheel ñariga, amani gwoph bee ñâfazi gao amilanje.” Mara yoleŋ kwoze, nâwi belo onja ovu bo.

Zezus nanjae nu o bu âxyo nâghye mi Pilatus

(Mat 27.1-2, 11-14; Luk 23.1-5; Jon 18.28-38)

15 Nyo rana otya mi, ebya-ebya do nêbe mi xenay, nu gulaa gûghyel nu ebya Zudews nu bûcyenela ônol fyô o Moyses nu ebya do ece yo fighyo. Nu gûnoom Zezus gûjwoñale guba nu gunja nu dye bu Pilatus. ²Pilatus nazya Zezus. Naolee: “Ayni âxi Zudews?” Zezus naleen dye ôlemo. Naolee: “Ao mo aab.”

³Ebya-ebya do nêbe mi xenay, nu gedye mi epye êdyen ru miñ ôto. ⁴Pilatus nâyso oxino zya dye. Naolee: “Xama ali dyên? Âghilan-êyghii myo museme ésoo fimmo myo âbe mi!” ⁵Zezus nayxwoleŋ myo oleendan dye ra ôlilemo. Âxyo nanaŋ mo mâma.

Zezus naxaleŋe ô gaxoe

(Mat 27.15-26; Luk 23.13-25; Jon 18.39—19.16)

⁶Zudews gubayngin mûndema bwô nu gwin mi bale gâlunda paak, ojyag go noxyen gao âghwon owane ru do epyale mi.

⁷Ace afog go nâghye mi Barabas, opyale lo mi nu oñii bwô guce, bâsile mu guxo mi gumogol nyo ojyag go ôyo mi gajwo ebya do ênoom mi etam do. ⁸Ojyag fyo nônja bu Pilatus, oxyen dye gao owan bwo ace âghwon ru do epyale mi supha mûndema bwô. ⁹Pilatus nazya bwo nao bwo: “Gaŋayngin gao jiwan kab âxi Zudews phyâ?” ¹⁰Bâsile gao Pilatus, nanamuleŋ mo metetet gao ebya-ebya do nêbe mi xenay, mu gusinale Zezus bâsile oxwuna.

gunadye mi ênoom. ⁵⁶Gâtophe ru do gedyingin mi epye êdyen, gûlem bwô muru guyane; do eo mi, do neo mi. ⁵⁷Guce bwo nu gwîso su bîjunum gupyale êdyen nu gwo: ⁵⁸“Êghyale nae bwo eo mana mwoo Êlloph dô yo Xenay Amogol otyeph mi; oba nâyren ece exameŋe yini batyephe Amogol, bale guzez gûfazi.” ⁵⁹Ru xini myo fîmmo, gûlem bwô muru guyiane myo.

⁶⁰Nûki, Abya-ebya do nêbe mi xenay, nazumbu îso rôle ojad fyo ozya dye. Naolee: “Abaydan-eybay ôlemo ru myo museme sôo phyâ?” ⁶¹Zezus nayxwolen myo cem; mara leen dye ôlemo! Naxina zya dye: “Gao ayni gwo Êre eŋame buñ lo? Añii-Êre oŋale mi êyjen?”

⁶²Zezus naolee: “Su Ìnjeom. Manu gâzo Añii-Amogol nalaa ru gâte gâlilo Êre eyolen mi nu miñ mo fîmmo; manu gâzwale phe naa mbôlo dyo gâre-êre bale gulimali kyo.” ⁶³Abya-ebya do nêbe mi xenay, nagulemo oza mo bulhogol dye. Nao bwo: “Gab mi gaao exine embwa gani ekwoŋe bûsoo mi? Gapha gâghii! Ngu Êre naa xyeb! Mu gâzo rô bôn?” ⁶⁴Bwô fîmbwo nu gwolee: “Najon gaxoe. Bâsile gao naxale.”

⁶⁵Mûmmyo do neluk gabwen dye. Nu guxoale elo bu gûsyo. Guba, nu gulonale emmen bu gudab; guba nu guzya dye nu gwolee: “Bâsoy. Amini mii mi miñ mo fîmmo âvuzi?” Do nee lo mi enya phe nu gulonale emmen bu gudab.

Pedru nagwoph gao omiilan Zezus

(*Mat 26.69-75; Luk 22.54-62; Jon 18.15-18, 25-27*)

⁶⁶Nyo Pedru oloŋ mi bale gapit êlloph dô gwin mi betam, ace annag go ru bulosa abyaebya do nêbe mi xenay oxan mi ebya do fîghyo, nâmbolu. ⁶⁷Otalaw, nava mu Pedru ome ewmo. Nâyinen dye mujon; naolee: “Aab phe ayni nu Zezus o Nazare.” ⁶⁸Pedru nagwoph naolee: “Gwo ameo gwo jimilan dye. Jixini namulenŋan-eynamulen myo ame sôo ra jikukuc.” Nâwllu belo. Ô gabale gâwllu, gajij kyo nu gûgheel. ⁶⁹Annag go nanja-enja, naxina oo bwo: “Gwê egwoph nae! Su ôom. Oyni nu bwo.” ⁷⁰Naxina gwoph. Munja gasen myaa, do eytongin mi nu dye,

dyo Jûdews nu gusyene mi; nayab ôcyene bwô mo burin-Êre. ²²Ojad fyo noanda gabye myo naame cyêne. Bâsile gao lâcyene supha do neme cyêne mo ônoł fyô o Moyses. Ô muna cyênengin nu sembe Êre.

²³Munja gasen myaa, ace afog etam eyngin mi gâree dye, nagulemo otalaw. Nâyol gâlemale ozya Zezus. Naolee: ²⁴“Zezus o Nazare, yî ŋon ebaze nu li?” Amuni mbôlo gâwzen gîi? Jini mii. Ayni gwo ôlleñ mi Êre ebullo mi. ²⁵Zezus nallophen dye, naolee: “Xwolenŋa ûda gâree dye.” ²⁶Etam do nero bu gavił afog go sûro nu sembe, nâyol gâlemale mâma nêwi gâree dye. ²⁷Ojad fyo oytongin mi fixo nobye mo nozyalenno noo: “Oh! Mi numuxi muzumbu yini ŋon? Gao muce mûbyum mo bûcyene myey muxi mwûllu phyâ gâcyene ojad fyo? Ôlem Afog go gwê obay sembe. Ô gayni sâdyen, phangin îre tô nîghii ôlemale.” ²⁸Gazwale nu gûghyo bajag byo fîmbo bo Galileya.

Zezus nabay sembe o gâghomu

(*Mat 8.14-17; Luk 4.38-41*)

²⁹Nyo gwûllo mi bale êlloph dô yo isyeŋe to, nu gunja bu êlloph Simon nu Andre. Tyagu nu Jon, nu gûgo nu bwô phe.

³⁰Aghyo aal Simon nâbengin buju. Nu gûsoo mô Zezus gao lee buju bûnoom dye. ³¹Zezus naro bu ganja bûnale otyan, nânnoom dye ru gâte naysen dye. Sûro buju byo nu buro bu gawa; naro bu gâysu onwolen mebwô.

³²Bulhite byo, nu gûdwoŋalu dye do exom mi fînghyo nu do îre tô yingin mi gâree bwo gao ôghomu bwô. ³³Ojad fyo fixo o bûre byo, nozoŋe ru êlloph Simon nu Andre, nu mufwos pem. ³⁴Zezus nalonen gumogol ôto ru kya-kya gâjili-eñii; nâtu îre tô gâree gamyeŋe, oba lawangin îre tô îdyen bâsile gao imii myo naysn mi.

Zezus nanja gujad kyo fîko gâsoo mo burin-Êre

(*Luk 4.42-44*)

³⁵Mwî tô, bûrwen bîb bala rana nâwllu, Zezus nâysu onja byo muvilo mi îlloph ganja guxyen-Êre ³⁶Simon nu oñii bwô,

nu gwî ganja ganyale. ³⁷Nyo gûzwale mi, nu gwolee: “Ojag fyo fiûxo Aab oonji.” ³⁸Zezus nao bwo: “Mujon wâ gambwa bale bajag byo bwin mi bí phe, jisôo bô mo burin-Êre. Bâsile gao înje mô nîmbolo gâbe.” ³⁹Nanja sâmughye budab bale Galileya, obe sôo mo burin-Êre bale îlloph tô dyo Zudews nu gusyeje mi; naame tû itam to gâree ojag fyo.

Zezus nâghomu ace afog

(*Mat 8.1-4; Luk 5.12-14*)

⁴⁰Ace afog obayngin mi gâjili-enîi go tyeno, nâyso ophiz Zezus naya gujwul bu ôsyale naxyen dye naolee: “Asi ñay, anyonje êghomu gâjili-enîi ki.” ⁴¹Zezus naselale enîi mâma, nagulemo ôñol mô mi gâteale ogolale naolee: “Jini ñayo. Njala ani ghômule ban.” ⁴²Ô gabale gâdyen, gâjili-enîi kyo nu guro bu gâwi gâree dye. ⁴³Bala nu guxaâne, Zezus nâdyen nu dye; ⁴⁴naolee: “Bâzo, âbe miriphani sôo mô ace. Tumbu nja bu Abyao nâbe mi xenay alyale enîi ôzoy. Aba, nîtu asin Êre myo abay mi, supha myo Moyses ôsoo mi; bâsile gao ani lleñe ban. Myo muñayni supha ekwoñe bûsoo gao ani ghômule.” ⁴⁵Mu afog go, ô gabale gâwillo dye tyo, naro bu gâsoo myo Zezus ôbyale mi fimmo. Nu mûsimo Zezus naxama malayole zim bale jice jijyago gao ojag fyo ôzwale. Nanja omelo jice ro, mu ojag fyo nôribale-êyrib myo nonja su bûnale.

Zezus nalongen ace afog oboño mi

(*Mat 9.1-8; Luk 5.17-26*)

2 Mwî tô, Zezus naleen Kafarnawñ. Ojag fyo ôrib mô ban gao ommo inum, ²nonja ovale bo. Nu muñwos pem phangin nu ñipit ñyo. Ece mere bay tyo ename gêlo, do neme xael. Tyo, Zezus nayab ôsoo bwo mo burin-Êre ³Guce gufog ko gubey, nu gunja guxullu apya bwo ace bale ñîben oboño mi, gunja nu dye bu Zezus. ⁴Muguxamu gwyole tyan ban tyo Zezus oyn mi bâsile mu ojag fyo ofwos mi, nu gûñjilo gâree bûxus êlloph dô gûlwen bunne byo mu joñe nu tyo Zezus oyn mi, nu gûzilalu rô afog go. ⁵Zezus nâzwe ban mu gulo mi daa

Añii-Amogol mana sine ru gûte do ekaca mi. ⁴²Gâyso embwa. Bâsile gao gwo onanje mi egum nambuze talaw.”

Zezus nânoom mê

(*Mat 26.47-56; Luk 22.47-53; Jon 18.2-12*)

⁴³Bala Zezus naba gâdyen, Zudas nagulemo oro bu gatalaw ro; oyngin mi ru budwoba dye gûtyeo nu gûriga kyo. Nanja ôghulu nu gayoñ ebya-ebya do nêbe mi xenay nu bûcyenela ôñol fyo o Moyses nu ibya to ideo, gubullo mi gâmbolo gânoom Zezus. Geembolo nu gûnoom eseele, do nênoom îgul; ⁴⁴Zudas ogumale mi nasin bwo ôfawm nao bwo: “Gâzo su ghwo jijame exam; nu gamii gao ôom. Gânoom dye mujon.”

⁴⁵Nanja otyan naxam Zezus, naolee: “Ânabya!” ⁴⁶Nu guro bu gânoom dye. ⁴⁷Aceo ru do gwitongin mi nu Zezus, nagulemo ôtwulu mô mi gasele dye, naswu gânwu alosa abya-ebya do nêbe mi xenay. ⁴⁸Zezus nao bwo: “Bûninje gâmbolo rûmi nu eseele nu îgul gânominje supha ânduka?” ⁴⁹Sâmughye ozeg jimmo nu gab bale Êlloph-Êre, nee gab mi êcyene gânomdanje; mwîmmo rûmi supha myo bakiseje ôlem-Êre bûsoo mi?”

⁵⁰Budwoba dye nu guree fîmbwo guñwale bûbabun.

⁵¹Ace axengayo nanja ôfinne elesa dâma obe dob Zezus; nu gumyephale gaongin gûnoom dye, ⁵²nâholu bwô elesa do ru gûte, oree mo êñyale erigo yo ma muce.

Zezus nanjae nu o bu ebya

(*Mat 26.57-68; Luk 22.63-71; Jon 18.13-24*)

⁵³Nu gunja nu Zezus inum abya-ebya do nêbe mi xenay oxan bwo mi fîmbwo. Ebya-ebya do nêbe mi xenay nu ebya Zudews ece yo nu bûcyenela ôñol fyo o Moyses, nu gulaa ro fîmbwo. ⁵⁴Pedru nanja obee bwo edob su mâlloya, onja orinay zim bale gapit kyo go êlloph abya-ebya do nêbe mi xenay oxan bwo mi fîmbwo bwo, nalaa ro obe ewmo nu do nee lo mi enya. ⁵⁵Ebya-ebya do nêbe mi xenay nu ibya to o ojag fyo fiño, nu genge ñi ekwoñe bûsoo ru Zezus, gaongin phanu guyo dye ênoom guxoale. Mu gubaydan ru myo

xo gwo oexo mi eghwaa, îlagandale tô mani imule. ²⁸Mu jisi îseje ru eselo, jimani lo gab ôsii ganja Galileya.” ²⁹Pedru naleen dye ôlemo. Naolee: “Phangin ojag fyo fîxo moxino onjwi bûbabun, înje jali njwi bûbabun.” ³⁰Zezus naolee: “Jali ñwoli. Su xwô fî o rûmi dîb; bala gajinj nu gûgheel ñariga, amani gwoph bee ñâfazi gao amilanje.” ³¹Pedru nagwoph nâgelo suru mâmwon. Naolee: “Înje jyolali egwoph ganjwi bûbabun. Phangin muxi mûbo mo eselo jini syel nu li.” Ôñii bwô fîmbwo nu gwo su mô phe.

Zezus naxyen-Êre bale Zetsemani

(*Mat 26.36-46; Luk 22.39-46; Jon 18.1*)

³²Zezus natyan jice ro nu budwoba dye nu mûghye mi Zetsemani, nao bwo: “Galaa tî gaxobinje jinja jixyen-Êre.” ³³Naa nja, nadwoŋen Pedru nu Tyagu nu Joŋ. Nu mutisi dye bale baghyey mumay. ³⁴Nao bwo: “Matisa mî jiin mi nu mî mî, mumayo mâma; muyole mbôlo muxonje. Galaa tî, mu muru gaduk.” ³⁵Nasoy bu ôsii mukuc, naya gujwul napye bwoŋale tetam; naxyen-Êre gao se ŋay, êtwale matisa myo nayn mi nu mo. ³⁶Naaxyen nao: “Baba, ayoleŋ mi nu miñ mo fîmmol Maginje ru êlemun dê yo ñimo ñi ñiin mi gârenje. Bêla myo aŋay mi; miri bê mûninje.”

³⁷Nabaa, nâlelaw; otalaw nava bwo nu géemuli. Nao Pedru: “Simon, amunee ŋon gâmulî? Su maxami yole kwoze galaa mo male mûli emo ewat êndon. ³⁸Gâbe rô eghyey kâb muru gaduk. Gaxyen-Êre ramu galo bale oxanden satanas. Gayini malhaen eghyey kab ebanengin ban; mu inîi gâb ixami gêlo ru malhaa.”

³⁹Oba, naleen onja oxina xyen. Naaxyen, naxina ñu su ôlem xô ôfwon xô. ⁴⁰Naxina talaw, nava bwo nu guxi géemuli; bâsile mu gâmulî kyo geebwongin mi êlamen mâma. Ace oleendan dye ra ôlilemo. Muguxamu gubay myo guŋadye mi eo.

⁴¹Naxina lêlaw gâfazilen kô, nao bwo: “Xama su Galoŋ nu gâmulî? Su gâge gô? Musyene gâyo. Êŋaan dô esyene ban;

gâree dye, nao gwo oboño mii: “Añinje, ani sele ban êñii mo bukalali.”

⁶Guce bwo gwitongin mi, ru búcyenela ônl fyo o Moyses, nu gûphen mô bale eghyey bwo, nu guzya: ⁷“Ŋon mûsimo afog go wê naao myo? Ôxomdan Êre! Ayole sel Amogol eñii mo bukaca dye mwa su Êre dô êndon dô?”

⁸Mu Zezus namii mu geme noŋ; nazya bwo nao bwo:

“Ŋon mûsimo nu gaa noŋ myo bale eghyey kab myo?” ⁹Ŋon muxaŋe zo? Gao afog go gwê oboño mi gwê: “Ani sele ban eñii mo bukalali; nu mo gao lee îsola adwoŋen ñîbeni âgel? ¹⁰Nûki, manu gamii gao Añii-Amogol, nabay sembe dî bale gwicya kî o gasel Amogol eñii mo bukaca dye.” Natile mi nao ghwo oboño mii: ¹¹“Înje jîsoy mô. Îsola adwoŋen ñîbeni âgel.” ¹²Sûro-sûro afog go nro bu gâyo, odwoŋen ñîbenale ôwllu belo. Do êzwale mi fîmghyo, nêyjen Êre. Neo: “Mummo ezumbu byalo ephandu bûzo muce supha mi!”

Zezus nayk Levii

(*Mat 9.9-13; Luk 5.27-32*)

¹³Mûtwo, rô Zezus naxina leen bu bulhine gaghyam kyo go Galileya, gâtophe nu gunja guvale bo. Nayab oxina cyêne bwô. ¹⁴Nâwñe bu ôsii, nâzo Levi alham Alfew nalaa tyo naame zyaleŋ icam gâlîe. Naolee: “Dôllinje.” Levi nro bu gâyo ôgo nu dye. ¹⁵Nyo Zezus olaa mi nu budwoba dye baale êlhoph Levi gube oreñ, gâtophe ru do neme zyaleŋ mo gâlîe, nu guce bwo ezwo bwo ekaño mi gedyengin mi edob, nu gulaa nu bwo phe. ¹⁶Guce bwo ru búcyenela byô bo ônl fyô, gwin mi bale gâlut kyo nu gûghye mi farizews, nu gûzo mu Zezus ome reñ nu bwo. Nu guzya budwoba dye, nu gwo bwo: “Ŋon mûsimo naa reñ nu do neme zyâleŋ mo gâlîe nu do ezwo bwo ekaño mi?” ¹⁷Zezus nâghii mô nao bwo: “Do inîi bwô illeli mi lagunja bu âghomula; mu mwine do exom mi. Jîmbololan bu do eleñ mi. Jimi mbôlo gayk do ekaca mi gûzyen bukalaca.”

Zezus nazyale mo galaa mo male reñ gaxyen-Êre

(Mat 9.14-17; Luk 5.33-39)

¹⁸Nyo budwoba Joñ Batista gulaa mo mi male reñ gaxyen-Êre, nu farizews, guce bwo nu gunja guva ro Zezus guzya dye. Nu gwolee: “Ŋon mûsimo budwoba Joñ nu bo farizews nu gwini nu gulaa mo male reñ gaxyen-Êre, bûkuni muru gûbe mô?” ¹⁹Zezus naleen bwo ôlemo. Nao bwo: “Xama do eyke mi ganja gamat baxa gwyol mo elaa male reñ, muba ghwo ôsii mi baxa bo nayto mi nu bwo? Gayni gwyolan mo elaa male reñ muba, apya baxa byo nayto mi nu bwo.” ²⁰Manu gûmbolu gulaa mo male reñ nu museñ ru êñaan dô gayni apya baxa byo nâtwe rôle bwô.

²¹“Supha myo ace oxama yoleñ êbe ôtoklinj olesa fyey bale bûlhemu bufan. Sâabe myo, olesa fyo fyey fyo noza ofan fyo, bûlhemu byo nu buxañe zaalo. ²²Ace lâbe bûnoo bujwo bale êrugul yo ebanj efan. Bâsile gao sâabe bô lô bûnoo byô subu bajulu, ebanj do nêllwu nu budwo. Môo mûsimo bûnoo bujwo nu bujon gayni nu bûbye bale êrugul yo ebanj dye.”

Ôlenj Zudews

(Mat 12.1-8; Luk 6.1-5)

²³Bale oce ôlenj xô o Jûdews, Zezus nu budwoba dye nu gee xeg jice ro mwyae mi. Nyo geme xeg, budwoba dye nu gûtu mureñ myo mwyae ro mi, guno mo nu gûte nu gureñ. ²⁴Farizews nu guzumbu dye buzya. Nu gwolee: “Ŋon mûsimo budwobali nu gee bê myo amimi gao mujondan gâbe bale ôlenj wâ?” ²⁵Zezus nao bwo: “Xama gabaydan êzo myo mukiseñe mi mo David? Myo nâbe mi nayni nu buxanale ma muce mo oreñ? ²⁶Nabaan mi nazim bale êlloph-Êre; ru êñaan dô Abyatar nayni abyae-bya do nêbe mi xenay? Ozim do mi oriñ do gûmbwul kyô gujari mi, oba nâgwu ôñii bwo phe guriñ? Supha myo ônoł fyo ogini oytongin mi, ebya do eyol mo gin ereñ bulebwo pat.”

²⁷Naxina oo bwo: “Êre mêbe ôlenj bâsile Amogol. Eghaphlan

afog oñame kato eghwu maa, gadwobale; ¹⁴gazya apya êlloph dô dyo naname zim gao lee: Ânabya obulloy gao êmbolu ezyali; aleyi bale fyan ôlamun naañe reñ bullite bî gâlunda kî go paak ko nu budwoba dye? ¹⁵Mana legab oce ôlamun oyn mi bu gâree; muce mûxyelan lô. Gabane lo mo oreñ gwa bullite bî.” ¹⁶Gûriga kyo gunjaa, nu gûzo su myo nao bwo mi fimmo. Nu gubane mo oreñ bwo bullite byo bo gâlunda kyo bale ôlamun fyô.

¹⁷Bullite byo, mee limen ban, Zezus nagulemo ozillu nu budwoba dye gûtyeo nu gûriga kyô. ¹⁸Gulaa ru êzyenun dô gube reñ, Zezus nao bwo: “Jimani sôo gâb malhaen gao ace ru gab ômme tî ome reñ nu nje, oñanje mi eghum.” ¹⁹Gûghii myo nu mutisi bwo mâma. Nu gwini ajummi nazya dye: “Anabya, gao Înjeom phyâ?” ²⁰Zezus Nao bwo: “Anoo, su gâree gâblom gayn mi gûtye nu gûriga; eereñ su bale boo bâmbwon nu ô. ²¹Gayini Añii-Amogol mana syel supha myo gâyr-Êre gugini gûsoogin mi ban gao mô munayni. Mu, Jini sel anoo gwo êñii oñadye mi egum! Bâsile gao anoo mânazo ñimo ñimay. Muxi muxuxoy mara lôwngin gaffila.”

²²Nyo geme reñ, Zezus nadwoñen ômbwul fyo nao Êre dô mbamyo; oba nâtoke xô nasin bwo. Nao bwo: “Gayab eñinje ônde jegab mi esin.” ²³Naxina dwoñen êlemun dô, nao Êre dô mbamyo. Nasin bwo yo gulem do fîmbwo. ²⁴Oba, nao bwo: “Oñyanje ôfi; o bûghyel byô bo nûki Êre dô ejyen mi. Oñyaa fyo oñame dwo bâsile Amogol fîmale. ²⁵Jimani sôo gâb malhaen gao jalimali lem bûnoo ûva gândema, munja muru muya ru ozeg fyo Jiname lem nu gab bûnoo bujwo bale Ñaxi-Êre.”

²⁶Nyo guba mi ñasumo, nu gwî gunja bu êxexlenj dô nêghye mi Olivera.

Zezus nâsoo gao Pedru mana mbôlu ogwophale

(Mat 26.31-35; Luk 22.31-34; Joñ 13.36-38)

²⁷Nyo gutyan mi bale êxexlenj dô, Zezus nao bwo: “Gab phegab, manu ganñunje bûbabun. Bâsile mukiseñe gao: Jisi

Simon, obayngin mi gâjili-eñii go tyeno. Ace annag go, nazillu lo nu jilafay jighaphe mi nu muce mo nu gwik mi alabastru; jifwos mi nu mûsilo ababul muzunni mi gafañ muxamu mûzulule, mucoleje nu jinugulen jyo nu jîghye mi nardu. Mûsilo mwîji mî ozeg mumay. Annag go naghieb jilafay jyo odu mûsil myo gâree oxwu Zesus. ⁴Guce bwo gwitongin mi, muru muzunni bwo myo Annag go ôbe mi, nu gwo: “Abani phani va mûsil mi mwîji mî ozeg mûi, nâphana yôl mô okañen mo!” ⁵Da gao muyolengin êjulale îtemel îfazi o prata, bacam bo bûgwe do enilo mi.” Nu guju nu annag go mâma. ⁶Zesus nao bwo: “Gawabo annag go ôge! Ñon mûsimo nu gaa jû myo nu dye myo? Ngu nâbenje-êybe miñ mumay. ⁷Bâsile Gao bôn, galgawa gaxamu gabay bunil rôle gâb. Su ganjag gayol bwo eronej sâmuchye ozeg. Mu înje, jali mbôlu jyini nu gab tiñjatwon nu mwîn mo eyni. ⁸Ô mana byê myo nayol mi êbe. Nadwu mûsil myo muzunni mi gafañ gârenje, gaene bane mo bagwonje. ⁹Jimani sôo gâb malhaen gao sâmuchye tiñ game êsoo Gulezeñ kî Gujon mi kî bale gwicya kî, nu gâsoo phe myo annag go gwê ôbe mi; ojag fyo ramo ômije dye.”

Zudas naghum Zesus

(Mat 26.14-16; Luk 22.3-6)

¹⁰Mwî tô, Zudas Iskaryotis oyngin mi ru budwoba dye gûtyeo nu gûriga kyo, nanja ôghyel nu ebya-ebya do nêbe mi xenay ô gasin bwo Zesus. ¹¹Gûghye ban myo nao bwo mi, nu muzunni bwo bale baghyey mâma; nu gurale bacam. Nûki, Zudas naluk ganwolen munanname bê ô gasin bwo Zesus.

Oreñ Zesus ôbamun xô bale gâlunda paak

(Mat 26.17-30; Luk 22.7-23; Jon 13.21-30; 1 Kor 11.23-29)

¹²Onao buluk gâlunda kyo nu gughwu mi gûmbwul male bêlo fermenti, tyo Zudews nu guxo mi gûpwo îlagandale gâbe efeet paak ko, budwoba dye nu guzuya dye tyo nanjag mi gao gureñ to gâlunda kyo bulhite byo. ¹³Zesus nâtu gâre bwo guce gûriga, nao bwo: “Gazim bale prasao manu gasyenje lo nu ace

Amogol bâsile ôlenj. ²⁸Môo mûsimo, Añii-Amogol nabay sembe phangin bale ôlenj.”

Zesus nalongen ace afog bale ôlenj Jûdews

(Mat 12.9-14; Luk 6.6-11)

3 Mûtwo rô, Zesus naxina leen ozim bale êlloph dô dyo Jûdews nu gusyenje mi. Ace afog osyel mi gâte nayn do. ²Guce bwo nu gedyengin exob gâzo muce mana ghômu afog go, gao kyo mu mwîn mi bale ôlenj bwô, nu gwyolgin ebay ru myo gujadye mi ênoom. ³Zesus nao afog go: “Isola âxellu bî bu ôsii.” ⁴Oba nazya bwô. Nao bwo: “Ônol fyo owe bôn? Êbedya myo mujon mi bale ôlenj muce myo muxamu mujon? Emen dya Amogol ru eselo muce exodya Amogol? Nu guxwolen cem.” ⁵Zesus nâgheñe bwo, oba numuxi muleen mutisi dye bâsile gâyi eghyey bwo. Nao afog go: “Bwula gâtey.” Afog go nabwu go, nu guro bu gayni supha myo gwingin mi net.

⁶Farizews nu guro bu gâwi cab gunja guva ro do eyn mi nu Erodîs bwô ganja gûghyel mu guname bê gaxo Zesus.

Zesus nalongen ojag fyo bu gaghyam kyo go Galileya

⁷Mwî tô, Zesus nanja nu budwoba dye bu bulhine gaghyam kyo go Galiley. Gamyenje gwûllo mi su lô bale Galileya phangin yo Zudeya, nu gudwobale. ⁸Yo Zeruzalenj, nu yo idumeya nu yo gadab kya go dya do yo Jurdon nu bajag byo buphiz mi Tiru nu Sidonj, nu gunja guvale bo bâsile gao gûghii myo name bê mumay. ⁹Ojag fyo mu oanda mi gâtroph, Zesus nao budwoba dye guñilo dye jidilum ôzupho lô owa ojag fyo mukuc ramu ogoken dye. ¹⁰Bâsile muna ghômugin mi ban gâtrophe, nu mûsimo bûghomiñ byo nu bee ndael su ganja gaphizale, gao phanu guyo dye gol. ¹¹Phangin nu do ebayngin mi êjili-eñii vyo, îre tô yingin mi gâree bwô. Su gûzwale, nu gulo bu ôsyale nu guphem êlem bwô nu gwolec: “Aab Añii-Ereom!” ¹²Mu Zesus nagwoph itam to gao miri sôo myo nayn mi.

Zezus navi bumaga dye gûtye nu gûriga

(Mat 10.2-4; 12.22-32; Luk 6.12-16; 11.14-23)

¹³Nyo Zezus ônjilo mi gâree êxexlenj dô, nayk bukuyo nanayngin mi gayk, nu guro bu ganja gûgo nu dye. ¹⁴Navi gâree bwô guce gûtye nu guriga gwini bumaga dye phana buñ bwo ganja gâsoo mo burin-Êre, ¹⁵nu gasin bwo sembe o gâtû îre tô gâree ojag fyo. ¹⁶Mu gwingin: Simonj gwo Zezus obaan mi nasin gazwo Pedru, ¹⁷Tyagu nu atwale Jonj, gulham Zebedew, Zezus nasin bwo gazwo “Boanerjes” mwin mi gao mu gubay sembe supha opelelel; ¹⁸Andre, Filipe, Bartulomeu, Mateus, Tome, Tyagu, alham Alfew, Tadeu, Simonj ônomgin mi mulha, ¹⁹nu Zudas iskaryotis, obaan mi nâmbolu oghumale.

²⁰Nâtaw lô, nazim bale ece êlloph yô. Ojag fyo noxino fws lo pem, nu mûsimo Zezus nu budwoba dye nu guxamu gubajen oreñ. ²¹Ñighyale gûghii mô, nu gunja bûnale bâsile mu ojag fyo ome sôo gao oxwale ojondan. ²²Do neme cyêne mo ônoł fyo o Moyses gwûllo mi Zeruzalenj, nu gwo gao: “Belzebu oyn mi abya îre tô ozimale; osinale sembe to o gâwzenj îre tô gâree ojag fyo.” ²³Zezus natile mi oyk bwo, nao bwo: “Satanas muna yole twoŋe nu satanas bôn? ²⁴Ojyag go so gate baale xo, lo bay bâgel mano bico. ²⁵Ogwo-ñighyaa so gate baale xo, lo gyêl mano bico. ²⁶Su mwini su malhaen gao satanas muna jwooxwale, xama bâgelale labughey mana lo. ²⁷Supha myo muŋameyni phe ace oyolan ezim baale êlloph wilin obay mi sembe ganja lo bûnduk; muce otumbu dye bûjujoñ phyâ? Oba nalila yolo ezim ganja lo bunduk.

²⁸Jimani sôo gâb malhaen gao Êre neysel Amogol enii mo bukaca dye phebo nâbe mi nu gûlem kyo nâsoo mi fîko guxamu gujon, ²⁹mu gwo ôdyen mi myo muxamu mujon ru gazwo Gafuga-Êre guleñ mi, anoo gwo, Êre leselale enii mo bukaca dye gândema.” ³⁰Zezus muna dyên ôlem fi, bâsile mu geme sôo gao ece etam elhogale.

bala nu gubaa eselo. ³¹Sâmughe miñ bale gwicya kî manu mubaa; mu ôleminje lobaa gândema.”

Ozeg fyo Añii-Amogol oŋame njullo

(Mat 24.36-44; Luk 21.34-36)

³²Naa tîzen, nao bwo: “Ace omiilan êŋaan nyô, emo ozeg xo; Añii-Amogol oŋame njullo bale gwicya kî. Phangin exine Esillali-Êre eyn mi dyo gâree-Êre nu Añii-Amogol phe, ace omiilan ozeg xo; su Êre dô êboa mi emii ozeg xo yô bulez yo pat.

³³Bâsile myo, muru gaduk. Gâkanum mujon bâsile gao ace omiilan ozeg xo. ³⁴Mu muŋayni supha ace Afog ome nja gamasola, nawa bulosa dye baale êlloph dô, nagate bwo ajummi nu bulosale. Oba nao ghwo olaa mi supha abya bwo, onyaa êlloph dô. ³⁵Gab phe, muru gaduk; gâkanum bâsile gamilan ozeg fyo apya êlloph dô oŋame lêlaw. Muce gâlelaw dye nu gwini: Bulhite, muce rôle-xwo, muce gajinj gâtôo, muce bubaa-rana. ³⁶Phangin manaxina fûxen kâb, mara va gab nu gâmuli. ³⁷Myo jîsoo gâb mi, înje mô nêsoo sâmughe Amogol. Muru gaduk.”

Myo muzinnele mi mo gaxo Zezus

(Mat 26.3-5; Luk 22.1-2; Jonj 11.45-53)

14 Nûki, nyo mutaa mi ban guzeg gûriga gâlunda kyo nu gûghe mi paak gâbye, mwin mi gâlunda kyo nu gughwu mi gûbwul male bê gô fermenti; ebya-ebya do nêbe mi xenay nu bûcyenela ônoł fyo o Moyses, nu gulaa gûghyel mu guŋame êbe gânoom Zezus gusinale guce oxoe ace male mii mo. ²Nu gûmbolu gûzo gao gûsîlan gâbe mô bale gâlunda kyo; ojag fyo ramo ôyso.

Zezus nabanele mo Bagwale

(Mat 26.6-13; Jonj 12.1-8)

³Nyo Zezus oyngin mi bale jîjag jyo nu jîghe mi Betanya, nanja olaa ru êzyenun dô baale êlloph ace afog ôghe mi

bu gulen, mara mala leen inum ganja gadwonjalu wañale.

¹⁷Manu musyeneno enii mâma bale guzeg ko; gâzo welel oyn mi nu mûriga, nu do eme mwoben. ¹⁸Gaxyen-Êre; muru mwini bale ôxi. ¹⁹Bâsile gao ñimo ñee mbôlo ñimay, amimi gao ñiphando bubay mimmo-mimmo Êre eghaph gwicya kî. Ñîwi tô, ñice lañixi ñibay gândema ñijame senj supha ñoo. ²⁰Êre sexame ñit guzeg kikyo go ñimo ñyo, nimii gao ace layole me. Mu bâsile bukyo Êre eyk mi gameen bwo, mô mujamo ési neñe ñit guzeg kikyo.

²¹Mô môsiimo, ace sao gab: ‘Kristu ômmel! Muce ommaa!’ Muru gayab ko. ²²Bâsile gao guce manu gûmbolu nu gwo bwô gwini Kristu muce bûsoa gulen-Êre. Manu gûbe myo Amogol oxama yolen bê gabwol ojag fyo. Nu gayni su gwyolenj nu gubwol phangin nu do Êre eyk mi. ²³Gâbe rô eghyey gâb. Bâsile jini sôo gâb mô ban bala nu mûmbolu mwini.”

Añii-Amogol mana ñullu bale gwicya kî

(Mat 24.29-31; Luk 21.25-28)

²⁴Nao bwo: “Êñaan dô yo ñimo ñyo se wî ban, rana mana limen fîb, olheñ fyo lomalo ya; ²⁵tôol tô mani îlolu dyo gâree-êre; sembe to yin mi dyo gâree mani yiïenno. ²⁶Tyo, ganje zô Añii-Amogol naa mbôlo bale gulimali kyo nu sembe imay nu myo Amogol oñame zô nabye. ²⁷Mana buñ esillali dye bale edab vyo ebey vyo o gwicya kî, guzoñen do Êre eyk mi sâmughye tiñ gâgel nu bwô.”

Gâzo ru êñaan figera

(Mat 24.32-35; Luk 21.29-33)

²⁸Zezus naxina oo bwo: “Gâkanum mujon ru gûbil kî jegab mi esin kî ru mo êñaan bunugulenj byo nu bûghye mi figera. Bâsile gao su gâzwe ban tañale nee suphlo, enaph vyo vvey vyo nee bwulaw, nu gamii gao bûsukalinj budyé lô. ²⁹Mô mwine phe, su gâzwe ban myo jîsoo gâb mi fîmmo nu meebay, nu gamii gao êñaan dô édyelo ban mô gayni. ³⁰Jimani sôo gâb malhaen gao, yo gwicya kî go rûmi, manu gûzo myo fîmmo,

Ñighyaa Zezus

(Mat 12.46-50; Luk 8.19-21)

³¹Munja gasenj myaa, gutwo Zezus nu aghyo dye, nu gugulemo guro bu gatalaw. Nu gûgelo bî belo, nu gubuñ gayklo dye. ³²Ojag fyo nofwos mi ban gajibale pem. Nu gwolee: “Aghyoli nu gutwoy obuki byaa rânañ guñay gâzoy.”

³³Nao bwo: “Da aghyonje nu gutwonje gwini ñighyanje bulebwo.” ³⁴Natile mi ôzo ojag fyo oyn mi gajibale, nao bwo: “Bûki phe gwini aghyonje bî gutwonje.” ³⁵Ghwo ome bê myo Êre dô enaj mi, oyni atwonje, allininje, aghyonje.

Myo mulaa mi supha ayaa oe mi gamwo exwul

(Mat 13.1-23; Luk 8.4-15)

4 Bale oce ozeg xo, Zezus naxina leen obe cyêne ojag fyo bu bulhine gaghyam kyo go Galileya. Bâsile mu ojag fyo ofwos mi oñole dye, nanyaph bale buce budilum bo bwitongin mi owa ojag fyo mukuc. ²Nayab ôcyene bwô miñ mûtoph nu gûbil. Nao bwo: ³“Gayteñ mujon mujinagame sôo. Mubay ace ayaa ôwi mi gamwo exwul. ⁴Nyo nae yo mi emwo, ece yo nebun gajib burino. Bacola byo nu bûzyo buxen yo. ⁵Do nebun gâree bâlleñ tyo muxamu dô. Êwillo, nebya cab. ⁶Bunaa byo bwyalo, neghee; bâsile gao gulheñ yo gûghwulyendan. ⁷Ece yo nebun rôle êghepha; êghepha dô nebya nu yo nelhiñen yo mere yole bô. ⁸Do nebun tyo mûdo mi. Êwillo, nebya metetet sâmughye exale nêbo gîb. Ece êbo ñaguli gaba-amogol nu gûtye, ece yo nêbo ñaguli gaba gumogol gûfazi, do ñaguli étemel; muxañ do emwengin mi.” ⁹Naa tizenj, nao bwo: “Abay mi gânwu oytenj ôghii.”

¹⁰Nyo ojag fyo oñito mi, do etaa ro mi nu budwoba dye gûtyeo nu gûriga kyo, nu guzya mo gûbil kyô. ¹¹Zezus nao bwo: “Êre êgu gâb muza mo gamii myo muñwola mi mo ñaxi yô. Mu do exame eyni bale ñaxi-Êre muni gunamulenj nu gusee llêlenj nu gûbil. ¹²Bâsile gao:

‘Munu gûzo, male fa; nu gûghii male namulen.

Da môngin, pha gûboy isaba mo bukaca bwo, Êre nesyel bwo enii.”

¹³Naxina oo bwo: “Su gaxamu ganamulen mo ôdofi, mu gaŋe namulen gupya go bôn? ¹⁴Ayao, oyne supha gwo ome sôo mo burin-Êre. ¹⁵Exwul do ebun mi gajib burin byo, eyne supha bukuyo gûghii mi ôlem-Êre, guba, satanas nâmbolu ôtwu xô bale eghyey bwo. ¹⁶Do ebun mi gâree bâlleñ byo, yô neyni supha do gûghii mi ôlem-Êre, nu gwyab xo nu mughyo, ¹⁷mu bâgel bwô bulhalan. Bale êñaan matisa, gayni ojag fyô nôyso lee obe bwo exyeb bâsile mu gudob mi burin-Êre, nu guleen nu bûbabun. ¹⁸Exwul do ebun mi rôle êghhepha dô, yô neyni supha bukuyo gûghii mi ôlem-Êre, ¹⁹mu ozunna gwicya ki nôre bwô ganja bu ôsii; bâsile gao mu guxaŋe bê eghyey bwo bale mo gwicya ki. ²⁰Do gûghii mi ôlem-Êre nu guña xo nu malhaen bale eghyey bwo, bwô gwine supha exwul do ebun mi tyo mûdo mi, ece yo êbo mi gaba-Amogol nu gûtye, do nêbo gaba gumogol gûfazi, ece yo nêbo êtemel muxaŋ do emwengin mi.”

Myo mulaa mi supha exandya

(Luk 8.16-18)

²¹Zeus naxina zya bwo. Nao bwo: “Ace nayaben exandya oba naxina fumen yo nu gayli? Muce naghegen yo betam bunnaa? Gayni munanayo êzyen gâree phanu mûgwoŋen. ²²Mubaydan myo muñyole mi muxamu senje zô. Sâmuŋhye miñ mûbye mi nu muñwole, manu mûmbalu murango. ²³Abay mi gânwu, oyteŋ ôghii.”

²⁴Naxina oo bwo: “Gâbe myo game ghii bale eghyey kab. Bâsile gao su dyo gâlile mi, Êre sûloo enage êlle phe; eba nexine phaŋeŋ kab. ²⁵Gwo obay mi, mana phaŋeŋe. Mu gwo oxama bay, be myo nabayngin mi mukuc, manaxina yabe mo.

⁵Zeus nao bwo: “Gâbe rô eghyey kab ace rama bwol gab.

⁶Bâsile gao gâtophe manu gûmbolu nu gazwonje nu gwo gab: ‘Înjeom Kristu.’ Ru myo, manu gubwol Amogol mumay. ⁷Muru gâxom gayni nu gâghii ôxixa ôtyee; muce nu gâghii gao ôtyee obay jice. Bâsile gao myo fimmo manu gâmbolu gâzo mô. Mu mwindan gao êñaan nyô eyseŋ ban ru gwicya kî gabaa go. ⁸Ojyago mano îso ojwo opyao ojyago. Naxi nu ñiso ñijwo ñipyãño ñâxi. Etam mane jumenno bale gujyago mutoph; bepho manu bubay bumay. Myo muŋayni supha buluk ñimo ñyo ñeme mbôlo.

⁹Mu gâbe rô eghyey gab. Bâsile gao, manu gûnoom kâb gunja nu gab bûsoo bu gâxi. Manu gûboy kâb bale îlloph-isyeŋe. Nu gunja nu gab bu ebya nu bûxi byô ganja bûsoo, bâsile mu gaenje mi edob, phanu gayni ekwoŋe bûsoo bwô. ¹⁰Mu bala myo nu mwini fimmo, Gulezeŋ kyo Gujon mi Êre ebullo mi, manu gutumbule bûsoo sâmu gyê exet bale gwicya kî. ¹¹Supha myo gaŋameyni su gâjwoŋe gâsine yo gâxi ganja bûsoo, muru gâxom ru myo gaŋame yini gatyan nu gâsoo mô. Bâsile gao Gafuga-Êre Gulleñ mi, manu gusin kâb muza mu gaŋame sôo. ¹²Bale batwel, gâtophe manu gudwoŋen su gututwo bwo, gusin bwo gumogol guxoe; supha myo guce gaŋame ban phe nu gudwoŋen guñii bwô gusin bwo gumogol guxoe. Añii mana ñâsla nu aba dye, orinay xoale-eyxo. ¹³Ojag fyô fixo mano jîli gâb bâsile mu gaenje mi edob. Mu gwo ôghii mi ôleminje munja muru muya bale ozegale ôbamun xô, namii gao mana me.”

Ñimo ñee mbôlo ñimay

(Mat 24.15-28; Luk 21.20-24)

¹⁴Nâwnê nao bwo: “(Ame phiseŋ ôlem fî, ôbe sembe ônoom bûlil xô). Su gâzwe ban myo ‘mûkonneni mi muba numu jîneni’ nu mwine ban tyo muxamu mujongin gayni, do eyn mi epwo do yo Zudeya, gene ree bu îxexleŋ tô. ¹⁵Su mu va anoo nayni gâree êlloph, mara mala zyâlu gazim baale gâdwoŋalu lô muce; oro bu gâzo bu ñaryo. ¹⁶Nu muzumbu va anoo nayni

oxam bwo ôyjen bwô. ³⁹Nu gughii galaa bu ôsii bale îlloph-
isyeje; nu galaa tyo muxaŋ mi ejon bale êlunda vyô. ⁴⁰Muba
nu geme vya obay bâxulwa byo, nu gudwoŋen phangin îlloph
bwo; guba nu gûfeglen gao Êre gexyen. Bâsile myo, manu gûzo
ñimo ñimay.”

Myo jîxulwa jyô jisin mi Êre

(Luk 21.1-4)

⁴¹Zezus nanja olaa ophiz tyo nu mwîn mi abay gasin Êre,
ninja âbe lô; obe zô mu ojaŋ fyo ome sin bacam. Do ebay
mi, gâtophe nu gûbe lô îdelam ijôn. ⁴²Ganja gasen mya, jice
jîxulwa zô jiniil nu jitalaw ro, nu jimwolo îdelam îriga ixami
fwô muce. ⁴³Zezus nagulemo oyk budwoba dye nao bwo:
“Jimani sôo gâb malhaen gao Jîxulwa jî, jisin-Êre muxaŋ do
esin mi fîmghyo. ⁴⁴Bâsile gao do esin mi, mu gusine ru myo
gutaan mi inum bwo. Mu zôo nu onil zo fîxo, jisin-Êre myo
jîbayngin mi phemo mo oreñ jo.”

Êlloph-Êre mane mwe

(Mat 24.1-2; Luk 21.5-6)

13 Nyo Zezus ome ûllo baale êlloph dô dâmuga dô yo
xenay, ru budwoba dye ace dye naolee: “Âcyenelao,
bâzo mu êlloph dê etyephe mi mujon mo nu gûlleñ kîki gumay
mo emay kî!” ²Zezus naolee: “Miri zô mu êlloph dê etyephe mi
nu gûlleñ kîki gumay mi mî kîba, ra ôfufwon lo mbôlu otaa lo
oxamosenje tù.”

Zezus nâsoo mo ñimo ñyo ñeme êmbolo

(Mat 24.3-14; Luk 21.7-19)

³Nyo Nâwi mi onja olaa gâre êxexlen dô nèghye mi
Olivera, ejõe mi nu êlloph dô dâmuga dô yo xenay, Pedru
nu Tyagu nu Joŋ nu Andre, nu guzya dye gaya, ⁴nu gwolee:
“Bâcoleŋ ghii. Myo nu muja eyni bale daan êjaan? Myan
muja eyni supha ôfawm; gayni nu museŋ ban ru êjaan dô
mô gayni?”

Myo mulaa mi supha exwul

²⁶Ñaxi-Êre“ mu ñiine supha ace omwo mi exwul tetam:
²⁷Nâmulilee, muce ômulilan, exwul do mane êyullo myo ebya;
muba lamii myo êbe mi nebya. ²⁸Etam nêbe muxwoñ mûlhee,
nu banugulen byo; bunja bubyaa, nubu bô mureñ. ²⁹Su munja
museŋ ban ru êjaan mô, Amogol nalila se mo bâsile gao
mwisen ban ru êjaan mô.”

Myo mulaa mi supha exwul mostarda

(Mat 13.31-32; Luk 13.18-21)

³⁰Zezus naxina zya bwo. Nao bwo: “Ghwâ ŋon eyol dya êceba
nu mo ñaxi-Êre? ³¹Mu ñiine supha exwul mostarda exammi
edo sâmuchye exwul, ³²Mu se yôke, jinugulen jo niji bya jixaŋ
enugulen vyo êyoke mi fîxo bale bulo byo; tañ jo nibya mâma
bacola byo nu buru lo.”

³³Zezus nâsoo ojaŋ fyo mo burin-Êre mûtoph nu gûbil supha
ki, supha myo guŋame ban nu guxaŋe namulen. ³⁴Manayngin
obe dyên nu ojaŋ fyo nâynoom gûbil. Onja oyto nu budwoba
dye bulebwo, nâsoo bwô mo gûbil kyo.

Zezus nâbe oxo nu fañali ôjilo

(Mat 8.23-27; Luk 8.22-25)

³⁵Oce ozeg xo bulhite, Zezus nao budwoba dye: “Eghegendya
gadab kya go gaghyam kyo.” ³⁶Nu gwa ro ojaŋ fyo oytongin
mi nu bwo gûzupho bale budilum byo Zezus ôzupho mi gâree
bô. Edilum vyo eceo nêgo nu bwô phe. ³⁷Nyo geme veñ gâswu
gaghyam kyo, nu gulonne nu oxo fâma. Fañali fyo noxaŋ bwo
sembe gutangin mukuc nu gudu bâsile gao maa myo muzingin
ban bale budilum byo. ³⁸Zezus nafito bu olañ bo, nanja oxeg
oxwale nu jîxeghum obe mûli. Nu gûllyale gwolee: “Anabya
kwol tinghi da mô emane syel!” ³⁹Zezus nâyso oseŋ gaxe kyo,

^a 4.26 Ñaxi-Êre: Gwini bukyo gujyen mi gao Êre dô eyni gâree bwô supha
âxi.

nao fañali fyo: “Jîlola.” Noro bu gâjilo. ⁴⁰Oba nazya bwo: “Îjon mûsimo nu gaa jon-jon myo? Gaphandu bululo daa gârenje?”
⁴¹Nu gubye mo mâma. Nu guzyalenj no gube oo: “Afog go gwê mu nayini ñon? Ô gayni ôdyen nu gaxe nu fañali, numu bê su myo nao mi?”

Zezus nalongen ace afog îre yingim mi gâree dye

(Mat 8.28-34; Luk 8.26-39)

5 Nyo guswu mi gaghyam kyo go Galileya gûrîph gadab kyaa bale ojag fyo nôghye mi gadara, ²Zezus nâriph bale budilum byo. Ace afog etam yingim mi gâree dye, nâwllu bale gûro kyo ômbolu osyeje nu dye. ³Afog go bale gûro kyo nâsengin-êysen. Ace oyolenjdangin nu dye; phangin munaxina jwôñe-joñ nu bájwoño. ⁴Bâsile gao najwoñengin ban volo nu gûte nu bajwoño eyas bôn! Nâtoke bô. ⁵Nanjangin bale îxexilej tô nu bale gûro kyo, oba xwôo nayab ona. Naame kaax natimo-eti ênyale nu îlleñ. ⁶Nyo nanandenj mi Zezus, nagulemo oreo otyan naya gujwul bu ôsyale, ⁷nâyol gâlemale naolee: “Ae âbenje bôn? Zezus ayn mi Añii-Êre eyolej mi nu miñ mo fimmo; jini xyeni ru Êre. Kwol miri lêmbinje.” ⁸Si ghyâlê nao myo, bâsile gao Zezus naengin ban etam do êwi gâree dye. ⁹Nûki Zezus naolee: “Amini ghyê bôn?” Ô naolee: “Jimini gyê êtophe; bâsile gao eanda gâtôph.” ¹⁰Naxyen Zezus gao mara ûzem bwô bale bûre byo.

¹¹Nu munja mubayngin ixumba engimi êghene bale êxexlenj dô bûduduñ bô. ¹²Itam to nixyen dye gao owao bo izim bale ixumba to. ¹³Zezus najyen xo. Nîwi bale afog go, izim bale ixumba to yitongin mi ñaguli yûli îriga. Îxumba to niree îdenj betam gasamo isyelo fîxo ra êndundon etaalan.

¹⁴Do eengin mi enya ixumba to, nu guzumbu ree gunja gûswulu mô bale bûre byo. Ojag fyo nôwllu fîxo ganja gâzo myo museme sôo. ¹⁵Otyane, nova ro Zezus nu afog go nalong ban. Nanja olaa gajib Zezus. Nâlhemu ban metetet; ojag fyo nôlol. ¹⁶Do eytongin mi, nêsoo myo mubay mi fimmo nu afog go nu ixumba to. ¹⁷Nu guxyen Zezus gao ôwi bale bûre bwô.

ônol fyô ô Moyses, muxañ mi eyni mûlilo mûbul nu mûriga mi.”

³²Âcyenela ônl fyo o Moyses, naolee: “Ânabya, ani sôo ôlemo. Su myo ao mi malhaen mom baw. Gao Êre meyne êndon. Muma mubaydan ece Êre, mwa su êndon dô bulez yo pat. ³³Bâsile myo, ejwona gâjjenj dyâ Êre, êbya yô ru bâwph; nu banonge wa fîmbo; nu sembe wa pheo; nejay dya guce supha myo enay dya mi guxwu wa; bâsile gao mujon gaxañe îjenj mi mûriga mô bale ônl fyô, nu mo gâbe xenay fyo neme bê dya fîxo.”

³⁴Zezus nâzo gao âcyenela ônl fyô naleen dye ôlemo ojon, naolee: “Aab âlloendan ñaxi-Êre.” Mwî tô ace omala rijundan gaxi gazya dye muce.

Kristu muna ûllo bale ogwo-ñighyaa David

(Mat 22.41-46; Luk 20.41-44)

³⁵Mwî tô, Zezus nanja ôgelo ru gapit Êlloph dô Dâmuga dô yo Xenay, nazya bwo: “Îjon mûsimo bûcyenela ônl fyo nu be oo Kristu muna ûllo bale ogwo-ñighyaa David? ³⁶Gâfuga-Êre Guleñ mi, gulhog David ôdyen ôlem fî nao mi:

‘Êre dô êsii wâ mi, eo Âsyanje:

«Laala bu gâte gâlilinje,

jirini bê do exame ñay gâzoy betam voli.»

³⁷Ô David muna yik mi Kristu Âsyanje, nu muja bê bôn numuxi mwini gao ô oyni Mesyas bulezale ôwillo bale ogwo-ñighyaa David?”

Ojag fyo oytongin mi fîxo, noengin eytenj nu mughyo mu Zezus oe bwo mi êsoo.

Bûcyenela ônl Moyses bûruzume

(Mat 23.1-36; Luk 11.37-54; 20.45-47)

³⁸Nyo Nayab mi obe dyên nu bwô nao bwo: “Gâkanum mujon nu myo bûcyenela ônl fyô o Moyses nu beme bê. Bâsile gao nu gwichii nu gâlhemu wañ egyab mi nu guxenne nwo bale iprasa to; nu mo gayni phe nu gujay su gao ojag fyo

mi gao, wilin sasyl omwo alale mala añii, atwale najon gataa annag go ôbwale guñii mulaa supha guñii atwale osyel mi. ²⁰Mubayngin batwel; gwingin mi oro nu gûriga. Atôo nazim êlloph; oba nasyel mo mala añii. ²¹Âriglen dyê, nataa annag go, naxina syel omwo annag go mala añii. Âfazilen ô, suphaxini mô. ²²Bwô phebwo ru batwel bwo oro nu gûriga kyo, nu gûmbolu gusyel fîmbwo. Râghu-ghwôn obaydan-ebay añii nu annag go. Muba, annag go nalila mbôlu osyel bughwule. ²³Mu munayni ona fyo otalaw o gayni do esyel mi fîmghyo nêysolee, êgel bale gufuga, ru batwel bîbyo fîmbwo aje dwojen annag go, muba bwô phebwo gwyabalegin.”

²⁴Zezus naleen bwo ôlemo nao bwo: “Mu ganja gabwol guxwu gab, nu mume ro. Bâsile gao gamilan mo ôlem-Êre okiseje mi; ekiremo mo sembe yo. ²⁵Ona fyo o do esyel mi, ename yîso ru eselo gâgel bale gufuga, mu gupayni supha Esilali-Êre eyn mi dyo gâree-êre ace lamala zim êlloph.

²⁶Gabaydan êzo myo mukiseje mi bale gâyr Moyses ru mo gâysu ru eselo? Nyo Êre dô êdyen mi nu dyê tyo jinugulen jyo jeengin mi eyab ma tyeno? Eole mii: ‘Înje jiini Êre Abroñ, Êre Izaaki, nu Êre Zako?’ ²⁷Êre dô eyndan Êre ewazo. Yô meyne Êre doo ebay mi gubob. Tî, musu mwini gabwol guxwu gab mumay.”

Myo muxaŋ mi eyni mûlilo bale Ônol fyo o Moyses

(Mat 22.34-40; Luk 10.25-28)

²⁸Ace dye ru do neme cyêne mo ônol fyo o Moyses, oytongin mi obe ghîi mu geme rine gûlemo, nâzo gao Zezus naleen bwo ôlemo o malhaen, nanja ophizale nazya dye. Naolee: “Myan muxaŋ eyni mûlilo ru myo mukiseje mi fîmmo bale ônol fyô o Moyses?” ²⁹Zezus naolee: “Myo muxaŋ mi eyni mûlilo mô ômmi: Ojag Israel, gayteŋ mujon! Êre dô êsii gwâ mi, Yô eyni Êre bulez yo pat. ³⁰Îjeŋa Êre nu baghyezi fîmbo; nu daay; nu banongeli fîmbo; nu sembeli pheale. ³¹Mûriglen mô nu mwini mi: Îyala apyay supha myo aŋay mi oxwi. Muma mubaydan muce mukiseje mi bale

¹⁸Zezus naaleen gâzupho bale budilum byo, afog go naxyen dye gao ôgo nu dye. ¹⁹Zezus mara jyen dye; naolee: “Ya, gênda inum bu ñighyay anja âsoo bwô myo Êre dô êbe mi bale obwobi.” ²⁰Afog go najo ozim bale oce ojag xo noyke mi edab gûtye, gâsoo myo Zezus ôbe mi bale obwobale. Do êghii mô mi fîmghyo nebye mo.

Jîcen Zayru nu ace annag obayngin mi gâjili-eñii

(Mat 9.18-26; Luk 8.40-56)

²¹Mûtwo rô Zezus naxina leen ôriph gadab kya go gaghyam kyo, ojag fyo noxino nja ovale bo nu mufwos pem. ²²Ace afog go oyngin mi ru ebya do yo êlloph isyeŋe, nâghye mi Zayru, nayale gujwul. ²³Naolee: “Kwol, jîcininje esyel jee. Jimisi oongin emboy anja aphani bê gûtey gâree zô.” ²⁴Zezus naro bu ganja nu dye. Geenja, ojag fyo noro bu garun ôgo nu dye nu mullin pib.

²⁵Nu munja mubay do ace annag, obayngin mi êghii gûtye nu êriga nu gâjili-eñii nu gûbe mi gâwi oŋyaa. ²⁶Annag go namongin mumay bee myo nabayngin mi fîmmo, naba mo ru gûte bûghomula; mu oxoylan nu muxaŋ eyni mâmuga mô. ²⁷Nâghye ban myo ojag fyo ome sôo mo Zezus, nâbe sembe ozim rôle ojag fyo onja orinay gol bûlhemu dye. ²⁸Bâsile nâphen bale baghyezale gao: “Jisi gol wañ vyo nâlhemu mi, jimani loj.” ²⁹Nyo nagol xo mi, sûro-sûro oŋyale noro bu gâmolo gâwi, nârib mô gao nâghomule ban.

³⁰Zezus natile mi, nazya ojag fyo nao bwo: “Agol bale bûlhemunje?” Bâsile nârib mô bale êñyale gao sembe ôwi gâree dye. ³¹Budwoba dye nu gwolee: “Ojag fyo mu ofwos mi mii obe ndael gâmbolo buni, ani oo amunixamusenje gol bôn?” ³²Zezus naame zôle gamii gwo ogolale mi. ³³Mu mwini mi annag go namii myo nâbe mi, nâlol êñyale nejum. Nânome onja otyan, naya gujwul bu ôsyale, nâphen myo nâbe mi fîmmo. ³⁴Zezus naolee: “Âcininje mu alo mi daa gârenje mô mulonen; miri xôm gêda nu mazunna. Bâsile gao gâjili-eñii li gûghomule ban.”

³⁵Orinao gaba gâdyen nu annag go, guce bwo nu gugulemo guro bu gatalaw ro, gwûllo mi inum Zayru oyngin mi abya êlloph isyeŋe Zudews, nu gwolee: “Nôma Êre jicini jîzyo ban. Mirimali moen anabya.” ³⁶Zezus nâghii mô, nao Zayru: “Miri xôm zyêna baghyezi.” ³⁷Nâago nu afog go ganja inumale, mara ŋay gao ojag fyô odwobale. Nanja nu Pedru nu Tyagu nu Jonj atwo Tyagu. ³⁸Nyo gutyan mi inum Zayru, nâzo su mu ojag fyô ome vu. Nu mutisi mâma. ³⁹Nao bwo: “Ŋon mûsimo nu gâajon-ŋôn myo? Gabe vu mugame vu myo? Osyelan nâymulî.” ⁴⁰Ojag fyô nozwale. Zezus nâwzalu xô fîxo, ozim dyo bwaz byo bwin bi nu gûfazi kyo nâghulo mi nu bwô nu aba âñyo nu aghyo dye. ⁴¹Nânoom mi bwaz byo ru gâte, nao boo: “*Talita kumi*,” (mwin mi gao: “Barisanj, ñnje jyoy mo îsola!”) ⁴²Jîrisanj jyo nu jiro bu gâysô jinja. Nu jîbayngin ban êghii gûtye nu êriga. Ojag fyô nobye mo mâma. ⁴³Nao bwo: “Gâgole mo oreñ. Kwol gâbe muru gapha gâsoo mô ace.”

Zezus ôyændale bale Nazare

(*Mat 13.54-58; Luk 4.16-30*)

6 Mûtwo rô, Zezus nâwi ôgel bale oiyagale dyo nabya mi. Naa nja, budwoba dye nu gûgo nu dye. ²Nyo mutyan mi ban bale ôlej bwo, nanja bale êlloph isyeŋe; nayab ôsoo bwo mo burin-Êre. Gamyeŋe gûghii mi myo nae bwongin mi êsoo nu gubye mo mâma nu gwoo: “Gwê ru nâyullo nu myo nae wa mi êcyene mi? Asinale muza mi myo? Munay bê bôn nâbe myo Amogol oxama yole bê? ³Xama gwê dasu akyaba ñigen to emya mi fîghwa! Alham Marya! Atwo Tyagu nu Juse nu Zudas nu Simon? Gullinale dasu bukuyo emya mi phyâ gwin mi dî nu gwâ?” Nu gulhelale. ⁴Zezus nao bwo: “Âsoa gulezeŋ-Êre nâyjene-êyjen sâmuchye tiñ. Mu lâyyeŋe bale oiyagale; ñighyale nu yo búsenne dye phe lâgwinjeŋ dye.” ⁵Oyolan êbe myo naame bê nu sembe dye bale Nazare, bâsile gao gulolan daa gâree dye. Nasiseŋ suru gâbe gâteale gâree do exom mi oloŋen bwô. ⁶Nu mutisi dye mâma muguxamu gulo daa gâree dye.

⁹Zezus naa tizen, nazya bwo nao bwo: “Nûki, apya etool do ŋon nâsii gâbe? Munaje ban nâmbolu oxo bulosa byo gwin do mi fîmbo, oba naleen ôsin guce etool do. ¹⁰Gabaydan êzo ôdon fyô okiseŋe mi bale ôlem-Êre oo mi:

‘Ëlleñ do butyepha byo gugwoph mi, yô êmbolo eleen
eyni êlleñ êtoo ru eghwolo?

¹¹ Myo Êre êbe mô.

Môo mûsii mô nu mwandale gabye.”

¹²Ebya Zudews, nu gunamuleŋ mo gao gûbil kîkyo bwô naoo. Nu gûñjiingin gânoom dyê. Mu gubaydan mu guname bê bâsile mu gûxom mi ojag fyô. Nu gwalebo guleen.

Zezus nazyaale mo gâlê

(*Mat 22.15-22; Luk 20.20-26*)

¹³Mwî tô, nu gûtu guce ru yo farizews, nu guce bwo phe ru yo gâlut kyo go âxyo nâghye mi Erodîs, gao gunja bu Zezus gunja gûghii ru owmale, gayni sâsoo oce ôlemo, bwô nu gûnoom dyê. ¹⁴Nu gunja gutyan, nu gwolee: “Âcyenelao, emii gao amuni gêlo suru malhaen, ace lâbineni nu ôlemo. Muba, ali bûle Amogol amuni sôo su malhaen myo Êre dô eo mi. Bâsooy, amuni zôro bôn? Mijon gâlê âxyo gwâmugao oyn mi Sezar muce mujondan? Êlle, muce emere llê?”

¹⁵Zezus namii myo geme noŋ. Nao bwo: “Ŋon mûsimo nu gaaje xandēŋ ru myo ganjanje mi ênoom gâree mô? Gapha gâdwoŋalunje êdelam êndon jiphani zô.” ¹⁶Nu gûdwoŋalu yô gusinale. Nazya bwo nao bwo: “Bwoŋ aan nu gazwo aan gwin dî?” Nu gwolee: “Bwoŋ âxyo-Sezar.” ¹⁷Zezus nao bwo: “Gasin Sezar myo mwin mi mo Sezar; nu gasin Êre myo mwin mi mo Êre.” Nu gubye mo mâma mo ôlem fîfyô naleen bwo mi.

Moo gâysô ru eselo gâgel bale gufuga

(*Mat 22.23-33; Luk 20.27-40*)

¹⁸Oce ozeg xo, Do nêghye mi Sadusews gugwoph mi gao Amogol lâysô ru eselo gâgel bale gufuga, nu gunja guva ro Zezus nu gwolee: ¹⁹“Âcyenelao, Moyses naway ônoł fî okiseŋe

Ebya Zudews, nu ebya-ebya do nêbe mi xenay nu búcyenela ôñol fyô o Moysees nu gûnbolu guvale ro, ²⁸nu guzya dye. Nu gwolee: “Básooy; asini sembe tuto o gâbe myo ame bê myo? Ajyeni gao bêla mô?” ²⁹Zezus naleen bwo ôlemo. Nao bwo: “Gaxonje jimabuzumbu gab buzya. Su galeninje ôlemo, jini sôo gab tyo jîwillo mi nu sembe tuto o gâbe myo jeme bê. ³⁰Gapha gâsonje. Joñ mana bôtizegin nu sembe Êre muce o Amogol?”

³¹Nu guzinne gamii ôlem fyô guñadye mi eleen, nu gwoo: “Se oo dya dye nu sembe Êre, mana zyawa; mu ñon mûsimo nu gagwoph Joñ?” ³²Se zumbu oo dya dye nu sembe Amogol, nimii gao emane llâledya tí nu oñag fyô. Bâsile gao mu gûnoomgin Joñ supha âsoa gulezeñ-Êre. ³³Bâsile myo, nu gwolee emilan tyo Joñ ôwillo mi nu xô. Ô nao bwo Ññe phe jali le gâb tyo jîwillo mi nu sembe to o gâbe myo jineme êbe.

Bulosa byo bujari mi eghyey

(Mat 21.33-46; Luk 20.9-18)

12 Mwî tô, Zezus naxina leen obe dyên nu oñag fyô nâbibil. Nao bwo: “Mubay ace afog okil mi etolale, nâyok lô úva. Nagwo jice ro ocoleñ to mûpwulum gapwul úvao gâbe búnoo. Nacoleñ do ôxwuphun onyaa jice ro mûghee mi-êghee dyo bunnya byo nu guñame laa. Nâlwase yo guce gulos lo, oba nanja gamasola. ²Etool do ellale, apya yo nabuñ alosa dye ace onja ova lo bulosa byo oo bwo gusinale mûnale. ³Bulosa byo nu gûnoom dye gûvuzale guba nu gulendye mô gûteale gurigogo. ⁴Naxina buñ ace. Nu gutyebale gucoken dye ru oxwu gûghoonen dye. ⁵Naxina buñ ace dye suphaxini mô, nu gûnoom dye nu guxo. Ru bukyyo nabuñgin mi fîmbwo, guce nu gucokene, do nexoe. ⁶Apya etool do, nabayngin alhamale âghwon pat oyngin mi daa-oxwale nabuñale. Bâsile nâphengin bale baghyezale naoo: ‘Manu gwîjeñ dye; bâsile gao munayn mi alhaminje.’ ⁷Bulosa byo guñanden dye, nu gwo: ‘Ghyo, alhamale ômme oñame dwoñen obay aba dye. Gâmbolu exodya dye ephane yôla etool do.’ ⁸Nu gûnoom dye nu guxo. Guba nu gwûñen bwazale baale etool do.”

Zezus nabuñ budwoba dye

(Mat 10.5-14; Luk 9.1-6)

Mwî tô, Zezus nanja bajag byo fîmbo gâsoo mo burin-Êre. ⁷Nayk budwoba dye gûtyeo nu guriga kyo, nabuñ bwo gûriga gûriga. Nasin bwo sembe o gâwzeñ îre tô gâree oñag fyô. ⁸Nao bwo: “Mu ganeyni gabe nja byo jegab mi ebuñ, muru ganja nu muce. Gâbe gayni amenja nagume nu ojiiim bulexo. Muru ganja nu mo oreñ, nu vwole, emo bacam. ⁹Ajummi nanja nu bulhogol bâmbwon nu ixamb to nanamela.” ¹⁰Naxina oo bwô: “Galaa su baale êlloph dô dyo ganame zyên, munja muru muya bale ozeg fyô ganame wî bale oñag xo. ¹¹Su gatyan bale oce oñag go nu gugwoph gazimen kab, muce gaxi gâghii-ghîi myo mûsimo mi nu gazim do, gabe lo êwi, nu gaphe ovulyen fyô ombat mi bale vogab, mwini supha ofis gao gama gabaydan ñixal ru matisa myo meme mbôlo gâree bwô.”

¹²Nûki, budwoba dye nu gwî gunja gûsoo ofag fyô mo burin-Êre, nu gwo bwo gûphen mo bukaca bwo. ¹³Nu gwûzen îre tô gâree oñag fyô mumay; nu gûsil do exom mi mûsilo gûghomu bwo.

Mu Joñ Batista osyel mi

(Mat 14.1-12; Luk 3.19-20; 9.7-9)

¹⁴Mwî tô, âxyo nâghye mi Erodis, nâmbolu ôghii mo Zezus bâsile mu gazwale gûghyo mi ban mâma. Guce bwo nu gwo gao: “Joñ Batista ôyso ru eselo. Môo mûsimo nabay sembe tuto o gâbe myo Amogol oxama yolenj êbe.” ¹⁵Do neo: “Êlyas.” Ece yo neo gao: “Âsoa gulezeñ-Êre ôom supha yo bûtoo.” ¹⁶Erodis nâghii myo, nao bwo: “Gwê da saace, su Joñ Batista ôom. Gwo jibaan mi nibuñ gaxo ôyso ru eselo.”

¹⁷Gayni su malhaen mom. Erodis obuñ gânoom Joñ opyalale bale kâlabus; bâsile Erodyas aal atwale nâghye mi Filipe nâllwu mi. ¹⁸Joñ nagwophalengin gao lee: “Ayole dwoñen aal atwoy, ô male phambu syel.” ¹⁹Myo nu mûsimo Erodyas nalhel Joñ, nâñjingin gaxoale. Mu oyolendan. ²⁰Erodis nâlolingin Joñ

bâsile gao munayngin Amogol o malhaen Êre ebullo mi. Môo mûsimo nânomyengin mujon. Sâmughye miñ Joñ ôdyen mi nu dye, lâabe mô bale baghyezale. Musu nanayngin gâghii ôlemale.

²¹Munja-enja, Erodyas nâmbolu obay burino bo gaxo Jon Batista onao Erodís ôbe mi gâghii. Nâbe efeet emay, nayk îbya to tâmuga tô yin mi bale ñâxyale, nu ebya esillali do, nu yo Galileya. ²²Âcen Erodyas nâwî ojum. Erodís nu emasola do nayklo mi gamat efeet do, nu gwanda gabye ñajum ñyo âñyo ojum mi. ²³Âxyo naolee: “Jînwoli. Xyena myo ajoy mi fimmo, jimani sini mo. Phangin muxi mwini rôle otanuminje jimani sini xo.” ²⁴Âñyo nâwî onja ozya aghyo dye naolee: “Înje ñon nijadye xyen ñon?” Aghyo dye naolee: “Ole osini oxwu Joñ Batista.” ²⁵Âñyo naree oxina zim otyan nao Âxyo: “Jimi ñay gao sininje oxwu Joñ Batista su rûmi.” ²⁶Nu mutisi Âxyo mâma nâgux. Mu omala yolan eleen ban nu bûbabun bâsile gao nânol mô ban ru ôsi ebya do nayklo mi fînghyo gwingin mi nu dye ru ézyenum dô. ²⁷Sûro, Âxyo naro bu gabuñ asillali dye ace, ô ganja ôdwoñalu dye oxwu Joñ Batista. Asillali yo nanja gûtollu oxwu Joñ Batista bale êkalabus dô. ²⁸Nâdwoñalu xô osin xo âñyo. Âñyo nanja nu xo onja osin xo aghyo dye. ²⁹Budwoba Joñ gûghii mô, nu gunja gudwoñen bwaz byo gugwo bo.

Zezus nasin gâtophe mo oreñ

(Mat 14.13-21; Luk 9.10-17; Joñ 6.1-14)

³⁰Nûki, Bumaga dye gwîllo, nu gûsoale myo gûbe mi fimmo nu myo gûcyene mi ojag fyo. ³¹Ece gâtophe gube gêl, do neme mbôlo bûnale. Nu mûsimo Zezús nu bumaga dye, nu guxamu gubajen oreñ. Zezús nao bwo: “Gâmbolu emelo dya jice phanu gayole gê jikuc.” ³²Nu gûzupho bale budilum bwô bulebwo, guveñ gunja gumelo jice ro muvilo mi.

³³Gâtophe nu gûzo bwô nyo geme veñ, nu gufa bwo; muba nu guxi gumuii tyo geme nja. Ojag fyo nogulemo ôwllu bale gume kyo fîxo oreo ogo toñ bwo tyo geme nja. ³⁴Nyo Zezús

¹⁷Oba, nayab ôdyen nu bwô. Nao bwo: “Xama mukisenñdale bale gâyr-Êre? Gao Êre ewee: ‘Sâmughye exet bale gwîcya kî meñe ban neyk êllophinje êlloph guxyen-Êre?’ Mu gâbeyo ban eyni yo gañol bûnduka!”

¹⁸Ebya do nêbe mi xenay nu bûcyenela ômol fyô o Moyses gûghii myo, muru muzunni bwo. Nu gulaa guwolen myo guname bê bwô gaxo Zezús. Munu gûxom, bâsile gao ojag fyo oanda gâjjeñ myo nae bwongin mi êsoo.

¹⁹Nyo rana ôzyo mi ban, Zezús nâwî nu budwoba dye baale bûre byo.

Zezus nâsoo mo bunugulen byo buxamu búbo

(Mat 21.20-22)

²⁰Ranao natya, nu gûjyali butya byo bíb gunja. Geexeg, nu gûzo mu figerao oghee mi ban phangin nu gulheñale. ²¹Pedru nagulemo oniileñ ôlem fyo Zezús ôdyengin mi nu figerao; naolee: “Anabya, figerao aban mi nifiseñ nu ôlem mi, bâzo naghee!”

²²Zezús naleen dye ôlemo. Nao bwo: “Galo daa ru Êre.

²³Jimani sôo gâb malhaen gao, gayole oo êxexleñ dê îsola anja atwuphenno bale gasamo; nu galo daa gaghyelelan bale eghyey kab, nu gâxagum su gao myo gao mi mô muñayni, manu mwîn su mô net supha myo gao mi. ²⁴Môo mûsimo jiniñage sôo gao sâmughye miñ gaxyen mi nu gâzyen eghyey kab gao gabay mo ban, lamwa manu gabay mo. ²⁵Su gaaxyen-Êre nu ganileñ myo guce gûphagun mi nu gab, gasyel bwo êñii; phanumuje ban Aba gab oyn mi gâree nasyel gab êñii ru myo gaphagun mi phe supha mô. ²⁶[Supha myo muñameyni su gaxamu gasyel-êñii do ephagun mi nu gab, Aba gab oyn mi gâree lasyel gab êñii ru myo gaphagun mi phe supha mô].”

Mu Joñ Batista nâbotizengin mi

(Mat 21.23-27; Luk 20.1-8)

²⁷Mûtwo rô, nu guxi guleen Zeruzaleñ. Gutyan do, Zezús nanja bale êlloph dô dâmuga dô yo xenay. Nanja obe jale ru gapit kyo.

ace oxama phambu zo budingan. Nu gasiphalu zo gâmbolu nu zô. ³Ace sazya gab myo mûsimo mi nugae zo esiphu, nu gao lee Anabya nayxa nu zo. Munaneyni oba nâlelalu zô.”

⁴Nu gunja gutyan, nu guva ro jîburu jyo jixoe ro mi gajib ece êlloph yô. Geezo esiphu, ⁵guce bwo gwitongin mi, nu guzumbu bwo buzya: “Jîburu jyo game siphu?” ⁶Nu guleen bwo ôlem fyô Zezus oo bwo mi. Nu gwa bwo bo gunja nu zo.

⁷Gutyan nu zo, nu gusin jo Zezus. Nu gudwojen wañ bwo gûbe gâree jîburu jyo. Guba, Zezus nadingan jo. ⁸Ojag fyo phe notaa wañ bwo baale burin byo. Do nêjolu tañ banuguleñ byo nu gutaa. ⁹Nu gumwale su rôle. Do bu ôsii, ece bûbabun nu geme sum mâma gube oo: “Ozana! Êyjen dya gwo Êre ebullo mi. ¹⁰Êre êgwu gâxi kyô go Âxyo mâñoja oyn mi aba wa David, gâxyale geme êmbolo; ozana Êre dô eyn mi gâree.”

¹¹Nyo natyan mi Zeruzaleñ, nazim baale Êlloph dô Dâmuga dô yo Xenay; ôdeel nu yo. Oba, nawñe nu budwoba dye onja Betanya, bâsile gao rana naxeg ban.

Bunuguleñ byo buxamu bûbo

(Mat 21.18-19)

¹²Nyo rana otya mi ban, nu gwûllu betanya gâlelaw bwô, Zezus nabephelee. ¹³Nânanden buce bunuguleñ bo nu bûghye mi figera, enaph bo neyn mi bîguph. Najo ro gaongin muce nava lo mureñ. Natyan mara va lo ramucice mwaa su enaph vyo bulexo xo, bâsile gao buphandungin buseñ ru êjaan bô yo gâbo. ¹⁴Nao bunuguleñ byo: “Lamuxi mubay ace oxinoja mi ban nareñ mureñi gândema.” Budwoba dye nu gûghii ôlem fîfyo.

Zezus nazim baale êlloph dô yo xenay

(Mat 21.12-17; Luk 19.45-48; Jof 2.13-16)

¹⁵Nyo gutyan mi Zeruzaleñ, Zezus nazim baale êlloph dô dâmuga dô yo xenay, nâwzalu lô do eelongin mi êjula, nu do enjalongin mi ozeg. Nanda izyenum tô o do nee lo mi erine bacam, nu ilaamun to o do nee lo mi êjula îgwul. ¹⁶Naro bu gagu-gwoph gao ace oxina zim do-eyzim nu muce mo gâjula.

ôriphlo mi bale budilum byo, nâzo su mu ojag fyo ôtoph mi ban nasyel xo enii, bâsile gao mu oyngin supha îlagandale ixami bay gwo ojaxo mi eghwaa. Sûro, nayab ôdyen nu bwô miñ mûtoph ru mo burin-Êre. ³⁵Nyo ranao ôzyo mi ban, budwoba dye nu gwolee: “Bî muvilolee rana galo naa nja.

³⁶Dyêna nu ojag fyo omule. Phano oyoleñ nja bu îlloph tô nu gume kyo guphiz mi bî guzeg mo oreñ; bâsile gao gwyolan bî ebay mûreñum.” ³⁷Zezus naleen bwo ôlemo. Nao bwo: “Gâgwu bwo mo oreñ.” Bwô nu gwolee: “Phangin emexine baza tî îtemel îriga o prata layxini pham bwo oreñ.” ³⁸Zezus nazya bwo: “Mu gabay to gûmbwul bôn? Gapha ganja gâzulu.” Nyo gûzulo mi gûlelaw, nu gwolee: “Eme baze gûmbwul oro nu mudwula mûriga.”

³⁹Zezus nao budwoba dye gûbe ojag fyo ogate ru bala-bala; ôbe gayni do enaph mi muxwoñ myo nelaar. ⁴⁰Ojag fyo nôbe su mô. Ru balaa byo, do nelaar ñaguli êtemel-êtemel; ece neyni gaba gumogol gûriga nu gûtye. ⁴¹Nûki, Zezus nadwojen gûmbwul kyo oroo nu munyen myo mûriga myo, naphem bwoñale gâree, nao Êre dô mbamyo. Oba, nâtoke gûmbwul kyo osin budwoba dye gugate ojag fyo nu munyen myo mûriga myo. ⁴²Ojag fyo noreñ orinoy taan. ⁴³Budwoba dye nu guzoñen bâtokuliñ byo butaa mi, nu bufwos exa gûtye nu êriga. ⁴⁴Muba wilin vyo guriñ mi gûmbwul kyo mu gwingin ñaguli yûli oro.

Zezus naxaa gâree maa onja Gâree mô

(Mat 14.22-33; Jof 6.16-21)

⁴⁵Munja gasen myaa, Zezus nao budwoba dye gûzupho bale budilum byo gene lo ôsii, gûriph gadab kyaa go gaghyam kyo bale Jijag jyo nu jîghye mi Betisayda. Ô nataa ro bulezale gâdyen nu ojag fyo omule. ⁴⁶Naba ban gâdyen nu bwo, nânîlo gâree êxexileñ ganja gâghyel nu aba dye. ⁴⁷Ranao gabale galimen, budwoba dye nu gwine ban rôle gaghyam kyo. Zezus nalon bale bûre byô ô bulezale. ⁴⁸Nâzo su mu geme veñ nu sembe bâsile gao gwilonne nu oxe, fañali fyo noe bwo emoen

mâma. Bûrwen byô gajinj gâtoo gâgheel gô, Zezus nagulemo oxaa gâree maa myo onja gâree mô sâgagag, orinay nôom bwo-êynoom; nâbe supha gaxeg bwongin bu ôsii mukuc.

⁴⁹Bwô gûzwe ban anoo ome nja gâree maa myo sâgagag, nu gûphen gaongin muce âphulaphul ôom; nu guzumbu yôl êlem bwô gâree. ⁵⁰Bâsile gao mubaydangin ghwo oxama xôm gâree bwô nyo gûzwale mi. Zezus nagulemo ôdyen nu bwô nao bwo: “Muru gâxom. Gâzyen taa gab ñje ôom.”

⁵¹Naro bu gâzupho bale budilum byo ovaa bwo lo, gaxe kyo nu guro bu gâmolô. Budwoba dye nu gunoj mo mâma; ⁵²gao kyo muguxamu gunamulengin myo nâbe mi Amogol oxama yolenj êbe mo gûbwul kyo nu munyen myo mûrîga myo. Bâsile gâyi eghyey bwo.

Zezus nalonjen gumogol bale Jenezare

(Mat 14.34-36)

⁵³Nyo gûrîph mi gadab kyaa go gaghyam kyo bale bûre byô bo Jenezare, ⁵⁴Bwô gâriph lô bwô, ojag fyo noro bu gafa Zezus. ⁵⁵Nûki, nomule bale bûre byo sâmughye budab; ganja gadwoŋalu do exom mi. Nu guxullu bwo bale êben, gunja nu bwo tya-tya gûghii mi gao Zezus ommo ro. ⁵⁶Mubaydangin tyo Zezus otyan mi, gûdwoŋalulan dye do exom mi gao ôghomu bwô. Sâmughye prasa nu bajag byo bûlloen mi prasa, nu yo guleŋ, nu gunjangin nu bwo rôle dyo mûbe mi supha prasa. Nu guxyen Zezus gao owa bwo gugolale; phangin su budangen bûlhemu dye bôngin. Bâsile gao sâmughye âghoomiñ ogolale mi mana ro bu galonj.

Mûndema Zudews

(Mat 15.1-9)

7 Oce ozeg xo, Farizews nu do nêcyene mi mo ônoł fyô o Zudews gwûllo mi Zerusaleŋ, nu gûmbolu guva ro Zezus. ²Nu gûzo ru budwoba dye guce, geme reñ male bwô gûte bwô. Myo gûsingin mi gâbe bala nu gureñ; supha mûndema bwô. ³Farizews gwin mi su Zudews, gwalan mo bûtoo guba

⁴¹Oñii bwo gûtyeo, gwin mi subdwoba dye phe, gûghii mô, muru muzunni bwo. Nu gulhel Tyagu nu Jonj. ⁴²Tyo, Zezus nayk bwo fimbwo guphizale, nao bwo: “Gamii gao ebya gujyag go ebay sembe gâree bukebwo. Do exaŋ mi êyi gubay sembe omay gâree bwo, ⁴³Mu myo, mwyolan mo eyni rôle gâb. Bâsile gao, aŋay mi gayni abya gâree gâb, ô oŋayni alosa gab. ⁴⁴Aŋay mi galo gab bu ôsii, najon gayni alosa gab fimkab. ⁴⁵Añii-Amogol ombôlolan gao ace oyni alosa dye; mu ô mana mbôlo gayni alosa; nu gasin obwobale osyel bâsile gâtophe.”

Zezus nalonjen ace afog nâghye mi Bartimew

(Mat 20.29-34; Luk 18.35-43)

⁴⁶Mwî tô, Zezus natyan nu budwoba dye bale bûre Zeriko. Nyo geme êwllo baale prasao, gâtophe nu gee bwo edob. Ace afog opum mi nâghye mi Bartimew alham Timeu, nalangin gajib burin byo obee guxyen esada. ⁴⁷Nâghii ban gao Zezus o Nazare ooxeg, nagulemo ôyol gâlemale, nao: “Zezus Alham David; kwol selinje êñii.” ⁴⁸Guce bwo nu gusekalengin gao oxwolenj. Mu rô naxinaxaŋe êyol gâlemale: “Alham David kwol selinje êñii.” ⁴⁹Zezus nâgelo. Nao bwo gwikulu dye. Nu gunja bûnale nu gwolee: “Nômela âyso; naykuloli oe njala.” ⁵⁰Bartimew nagulemo ôyso mô dût; naxwus byo olhogol dye nanja bu Zezus, ⁵¹Nanja otyan, Zezus nazya dye naolee: “Aab ŋon niŋay gao jîbey mô?” Ô naolee: “Anabya jiniŋay gao jixini zô.” ⁵²Zezus naolee: “Mu njala galo daay gûghomuli.” Sûro-sûro Bartimew naro bu gâzo, nadob Zezus.

Zezus nazim bale Zeruzaleŋ

(Mat 21.1-11; Luk 19.28-40; Jonj 12.12-19)

11 Nûki, Nyo Zezus odye mi ban gazim Zeruzaleŋ nu budwoba dye, nu gunja guru gwityan ru êxexleŋ dô nêghye mi Olivera, ephiz mi bace bajag bo bâriga; jicezo jîghye Betifazi jyo nu jîghye Betanya. Zezus rô nabuñ budwoba dye guce gûrîga, ²Nao bwo: “Ganja bale jîjag jyo jiin mi bu ôsii. Mu gaŋeyni su gae lo ezim, manu gâzo jîburu jikuc jixoe ro mi

nu enee. Muba anoo gwo, mana zô ñimo phe gayni ojag fyô noxamo ñay gâzwale, bâsile munaenjemede dob. Bu bûbamun, mana mbôlu obay obob noxamone baa gândema. ³¹Mu gâtophe gwin mi rûmi bu ôsii, manu gûmbolu gutaa bûbabun. Do etaangin mi bûbabun, nêmbolu elo bwo ôsii.”

Zezus naxina ñu gâsoo mo eselale

(*Mat 20.17-19; Luk 18.31-34*)

³²Mwî tô, Zezus naa nja Zeruzalen nu budwoba dye, nalo bwo ôsii. Tyô, budwoba dye muru gûzyen eghyey bwo. Bukyo gebwongin mi edob phe nu gûxom. Zezus naxina yik gûtyeo nu gûriga kyo, osoy nu bwo gaya mukuc, nayab ôsoo bwô myo memenja gabay nu dye fimmo. ³³Nao bwo: “Gayten mujon mujinagami êsoo. Eme embwa Zeruzalen dyo Añii-Amogol osemi nja gasin ru gûte ebya-ebya do nêbe mi xenay, nu bûcyenela ôno! fyô o Moyses. Manu mûlinnele gâghye oxoe, nu gusinale ru gûte do exame mii mo burin-Êre. ³⁴Manu gûdwale, nu gubwen dye, nu gûvuzale, guba nu guxoale. Bale ozegale ôfadilen xô, mana îso ru eselo.”

Myo Jonj guxyen mi nu Tyagu

(*Mat 20.20-28*)

³⁵Muba, Tyagu nu Jonj gwin mi gulham Zebedew, nu gunja guva ro Zezus nu gwolee: “Âcyenelao, mubay myo enayngin mi gao abani bêy mô.” ³⁶Zezus nao bwo: “Miñ mo nu muzumbu yini ñon ganay mi gao jîbegab mô?” ³⁷Nu gwolee: “Êñayngin gao ona fyô aname laa bale gâxili, niway gwo olaa gâte gâlili, gwo nalaa gaxege.” ³⁸Zezus nao bwo: “Gamilan myo game xyen. Xama gayole elem nu ñnje bale êlemun dô jiname lem gâree yô? Muce gayole êbotizele supha myo jinale mi êbotize?” ³⁹Nu gwolee: “Oonj eyoleñe.” Zezus nao bwo: “Gayini malhaen mom; manu galem bale êlemun dô jiname lem nu yô, nu gâbotizele supha myo mujinale mi êbotize. ⁴⁰Mu, mo gawa gab ace olaa gâte gâlilinje gwo nalaa gaxege, da ñnje jina mo evi. Êre êsii kyo, bâsile gao ebane mo ban gasin do enamo mi elaa.”

bwo, gayni nareñ male bwô gûteale. ⁴Nu mo gayni phe ôyllu bu osilay, natumbu bwô myo nâmbolo mi nu mô fimmo, bala nareñ mo. Nu gudob su mûndema myo mo guba bwo fimmo. Mwin mi supha mo gâbwo wañ bwo dyo nu gûbe mi maa galema, nu îlemun bwô nu ibool bwo [phangin ennaa bwo o gafitol].

⁵Efarizews dô, nu bûcyenela ôno! fyô o Zudews, nu guzumbu dye buzya nu gwolee: “Ïjon mûsimo budwobali nu gwini nu gureñ male bwô gûte bwô, guxamu gedob mûndema guba wa?”

⁶Zezus naleen bwo ôlemo. Nao bwo: “Xama su Izayas nakwoñe. Myo nâsoo mi megab gaxamu gâgelo ru malhaen, nakiseñ mi gao Êre ewee:

‘Mu gwîjeninje, ru gwum bwo.

Muba, eghyey bwo êlloeninje.

⁷Mu gwîjeninje gâjjen gâfumenum. Bâsile gao munu gûcyene ojag fyô mo ôno! Amogol gwa ôno! Êre.’

⁸Gâyjendan ôno! Êre. Mu gaxañ êjjen ôno! Amogol.”

⁹Naxina oo bwo: “Muba, gâbay muza mo gagwoph ôno! Êre, gaxañe nôom mûndema guba gab. ¹⁰Bâsile Moyses nâsoo gao: ‘Ïjenja abali nu âghyoli. Nâsoo phe gao axyeb mi gûbola dyê, najon gaxoe.’ ¹¹Gab nu gao, abay mi muce gâgwu gûbola dye, saoo ban: ‘Mi mo gasin Êre môom’, ¹²numugu mwini ban gao xama omalagayolan ban eroneñ gûbola dyê. Nu gawabo anoo. ¹³Gaxamu gâjjen ôlem-Êre; garine xo nu mûndema guba gab, nu mûbyum kâb fimmo nu gâme bê.”

Myo nu mûbe mi Amogol ôlyo

(*Mat 15.10-20*)

¹⁴Zezus nâwñe oo bwo: “Gayten mujon mujinagame sôo phanu ganamulen. ¹⁵Da myo nu muzim mi bale owm Amogol, nu mukañeñ dye. Mu mwine myo nu mwûllo mi bale baghyezale; mô nu mukañeñ dye. ¹⁶Abay mi gânwu gâghii, ôghii.”

¹⁷Mútwo rô, nâwi rôle ojag fyô ozim bale ece êlloph

yô. Budwoba dye nu guzya dye mo ôlem fyô nâsoo mi.

¹⁸Zezus nao bwo: “Aghwa gamu gayne phe supha bwô?

Ganamulenđan?” Nao bwo: “Myo nu muzim mi bale owm

Amogol, da mô nu mukañeñ dye. ¹⁹Bâsile gao meele nja bale

baghyezale; mume nja bale eyongale, muba nu mwî.” Mwin

mi gao Zezus muna sôo gao, anyolen reñ sâmuchye miñ nu mureñe mi.

²⁰Nao bwo: “Myo nu mwûllo mi bale baghyey Amogol mô nu mukañeñ dye. ²¹Bâsile gao myo muxamu mujon, lô nu mwûllu; mwin mi supha: ganon ru myo muxamu mujon, bafut nu gwa-ghwa, bûnduk, bukaca gaxo Amogol, ²²babes, oxwuna, gajari baghyey, gabwol Amogol, gaxamu gâghoo, oxwuna, galuk êdyen, gaxuñ guban, nu bugand-gand. ²³Mî phemo, munu mwûllu bale baghyey Amogol mô nu mukañeñ dye. Nu mûbe Êre egwophale.”

Ace Annag olo mi daa ru Zezus

(Mat 15.21-28)

²⁴Zezus nâwi tô, nanja bale ojag fyô nôghye mi Tiru. Nâzyen ru ece êlloph yô, ôbe pha gamelo. Bâsile gao onaylangin gao ace ophana rîmmo gao ommo lo. Mu sunu gûribale-êyrib myo. ²⁵Nu munja mubaydongin bace bârisañ etam eyngin mi gâree bô. Aghyo dye nâghii gao Zezus ommo lo, naro bu ganja otyan naya gujwul bu ôsii Zezus naxyen dye; ²⁶gao ôwzen dyê etam do eyn mi gâree âcinale. Annag go da Judew; mânawillo Finisya bale ojag Sirya. ²⁷Zezus naolee: “Wala bañii byo butumbu reñ bughaa, bâsile gao mujondan gadwoñen mureñ bañii byo asin mo bageno.”

²⁸Annag go naolee: “Anabya, ani sôo ôlemo. Bageno munu bufegla betam êzyenum, ru myo bañii byo nu beme bunalu tetam.”

²⁹Zezus naolee: “Su mu âsoo mi myo ban, xama gêda. Etam do êwze ban gâree âcini.” ³⁰Annag go nâgel. Otyan navaa âñyo nafitolee; etam do negine êwize ban gâree dye.

Ace abaza ome ñi obob noxamo baa

(Mat 19.16-30; Luk 18.18-30)

¹⁷Nûki Zezus nâwi obe nja, ace afog nârilu oswale bu ôsii nayale gujwul naolee: “Âcyenelao ajon mi baghyey; ñnje non nyole bê gabay obob noxamo baa gândema?” ¹⁸Zezus nazya dye. Naolee: “Ñon mûsimo ani yikinje Âcyenela ojon mi baghyey? Mubaydan ace ojon mi baghyey, mwa su Êre dô êndon dô buleghyo pat. ¹⁹Ani namulen myo ôñol fyô oo mi? Gao: ‘Miri xo Amogol; Miri fito nu aal apyay emo wîlin oxamayni gwûni; miri dwonjen muce ace; miri pye Amogol gâdyen; miri bwol Amogol; ñjeña abali nu aghyoli?’”

²⁰Afog go naolee: “Âcyenelao; Jini ña myo fimmo bale baghyezinje jini loñ axengay.” ²¹Zezus nayale gûsyo môleniin, muna ñay dye mi. Naolee: “Aab muce nilon nitaan gâbe: njala julala myo abay mi fimmo, nîgwu bacam byo do enilo mi, nîbay gâyi gumay bale Êre; aba nîmbolu adwobinje.” ²²Afog go nâghii myo, nu mwîji dye bale baghyey mumay nâgux bâsile nay bay. Nanu Zezus bûbabun oleen mo.

²³Zezus natile mi ôzo budwoba dye nao bwo: “Mwîjo mâma Ataanum gadob burin-Êre!” ²⁴Budwoba dye gûghii ôlem fîfyo nôyi bwô. Nawñe nao bwo: “Guñiinje, mutiso mâma gayni do êbe mi otaanum bu ôsii, gadob burin-Êre! ²⁵Mu muxañe zo gayni ênogulen dô nêghye mi kamelu ezim baale jibob gagujum, nu mo abaza gazim bale burin-Êre.”

²⁶Ôlem fîfyo rô oxinoxan bwô ebuba gâyi. Nu gwini ajummi nazya apyale nu gwoo: “Mu xama aňayole me?” ²⁷Zezus naya bwo gûsyo môlenin, nao bwo: “Amogol oyolan mo êbe; mu da Êre. Bâsile gao mubaydan myo Êre exame yole bê.”

²⁸Pedru naolee: “Bâzooy, ewan elosii fîxo ese dob.” ²⁹Zezus nao bwo: “Jimani sôo gâb malhaen gao awa mi êllophale nu gutwale nu gûllinale nu gûbola dye emo gûñyale muce ganeale bâsilenje mo ganja gâsoo gulezeñ-Êre, ³⁰anoo gwo Êre mane ocyamen dye muxan mo bale gwicya kî, ru myo nabayngin mi fimmo. Mwin mi supha: îlloph, gutwo, gûllin, gûghyo, gûñii

Zezus nâsoo mo baxa

(Mat 19.1-12)

10 Zezus nâtwo rô, Naswu dya do yo Jurdonj ôriph gadab kyaa bale Ojag Zudeya. Ojag fyo nonja ovale bo; nonole dye llâb, mu mufwos mi. Nayab ôsoo bwô mo burin-Êre supha myo nagina bêgin mi. ²Guce bwo ru yo Farizews, nu gunja bo ganja gâghii ru owmale, gayngin nu gubay ôlem fyô gujadye mi ênoom gâree xô. Nu guzya dye gwolee: “Su mujyene gao wilin nayole ûzenj alale?” ³Zezus naleen bwo ôlemo. Nao bwo: “Moyses oo gab bôn bale ôdol fyô nakisen mi?” ⁴Nu gwolee: “Moyses najyen ko gao wilin nayole kisenj gâyr osin ko alale, gayni nawe ôwzenj dyê.”

⁵Zezus nao bwo: “Moyses muna kisenj ôdol fîfyo bâsile galha eghyey kab, ⁶Êre meluke nêghaph wilin nu welel. ⁷Môo mûsimoo, wilin nayni nawa êlloph aba dye nu aghyo dye, onja olaa nu alale gûbe tiñjatwon; ⁸Nûki muruguma gwini gûriga nu guleen gwini âghwon. ⁹Môo musu mwini, myo Êre êboñe mi mwini mâmwon, ace oyolan mo gin egate.”

¹⁰Nyo guleen mi tyo gûzyen mi, budwoba dye nu guxi guzya dye mo ôlem fyô ôfwon xô. ¹¹Nao bwo: “Âwzen mi alale oyallu ace welel, anoo gwo manae babes. ¹²Supha myo muñameyni phe welel sâwi baale aynale onja oxin bale ace wilin, manae phe babes.”

Zezus nâyjen añigalya

(Mat 19.13-15; Luk 18.15-17)

¹³Mûtwo rô, guce bwo nu gûdwoñalu rô bace bañii bakuc gao Zezus ôbe gâteale gâree bô, ôdwa bô. Mu budwoba dye nu gugwoph bwo. ¹⁴Zezus nâzo myo, muru muzunni dye. Nao bwo: “Gawa bañii byo bûmbolu bûninje; muru gâree bwô. Bâsile gao ñâxi-Êre mu ñiine gâree do gwin mi supha bañii.

¹⁵Jimani sôo gâb malhaen gao, gwo oxama jyen ñâxi-Êre ñiini gâree dye supha añii akuc, anoo gwo Êre mane gwophale.”

¹⁶Naphem bace bo opipho bo; oba nâbe gâteale gâree bô jâñjwon-jâñjwon ôdwa bô.

Zezus nalonen ace afog oryo mi oba oyolan êdyen

³¹Nyo Zezus ôwllo mi epwo do yo Tiru, naxunen oyab go Sidonj, naswu bale oce ojag xo nu gwik mi edab gûtye, nâwñe orinaya bale gaghyam kyo go Galileya. ³²Nu gûdwoñalu dye ace afog oryo mi oba oxina yolan êdyen mujon. Nu guxyen dye gao ôghomu dye. ³³Zezus nâtwale rôle ojag fyo osoy nu dye gaya mukuc, nâlul êteale baale gânwale oba, nabo jikuc, ôsilale bale obiph. ³⁴Naphem bwoñale gâree, nâge fu. Nao: “*Efataa*” mwin mi gao: “Pyalula.”

³⁵Sûro-sûro gûnwale nu guro bu gapyalu. Obiphale noleen naro bu galuk gâdyen mulleñ pel. ³⁶Zezus nao bwo guban muru gupha guphe lo mô. Mu egwoph-nagwoph bwo, rô guxi guxañ mo êsoo. ³⁷Nu gwanda mo gabye mâma. Nu gwoo: “Afog go gwê omala taandan ban myo naxama yolenj bê mujon mi. Tyo naame ghômu ban Amogol oryo mi nu gwo oxama yolenj dyên mujon!”

Zezus nasin mo oreñ gumogol gutyan mi yûli ibey

(Mat 15.29-39)

8 Bale guzeg ko, ojag fyo noxino leen ozoñe; nu mufwos pem. Mu oxamo bay mûreñum, Zezus nayk budwoba dye nao bwo: ²“Jini syel bûki êñii. Bâsile gao gubaze ban ti nu înje, guzeg gûfazi male ereñ. ³Jisi wa bwo bo gûgel male reñ, nimii gao bepho manu bumwo bwo bu burino; bâsile guce gûsine mûlloy.”

⁴Budwoba dye nu guzya dye: “Mu gwâ twîn enje va dya mo oreñ bî muvilo mi bí muñame pham gasin ojag fî fîxo?” ⁵Zezus nazya bwo: “Mu gabay tyo gûmbwul bôn?” Nu gwolee: “Eme bay tî gûmbwul oro nu gûriga.”

⁶Zezus nao ojag fyo olaa. Nadwonjen gûmbwul kyo oroo nu gûriga kyo, nao Êre dô mbamyo. Oba nâtoke gô, nasin budwoba dye gugate ojag fyo. ⁷Nu gunja gubaytongin mupicili mukuc. Nadwonjen mo, nao Êre dô mbamyo; naxina simbwo mo gugate ojag fyo. ⁸Ojag fyo noreñ fîxo orinoy gaa. Bâtokulinj

byo butaa mi nu bufwos exa oro nu êriga. ⁹Muba do êriñ mi gûmbwul kyo nu mupicili myo, gutya yûli ibey. Gubaa, Zezus nâdyen nu bwô nu gumule. ¹⁰Nâzupho bale budilum byo nu budwoba dye onja epwo do yo Dalmanuta.

Farizews guxyen Zezus gao oleo bwo sembe dye

(Mat 16.1-4)

¹¹Oce ozeg xo, guce bwo ru yo Farizews, nu gûmbolu gûnâsla nu Zezus gao gufolale phanu gubay ru myo gunadye mi ênoom. Nu guxyen dye gao ophana bê myo Amogol oxama yoleŋ bê mwini ôfawm gao su malhaen Êre ebullo dye. ¹²Zezus nâge fwu; nazya bwo. Nao bwo: “Ïon mûsimo yo rûmi nu gee xyen ôfawm-Êre? Jimani sôo gâb malhaen gao bûki lâguzo ru ocice ôfawm.” ¹³Nawa bwo bo oxina zûpho ôriph gadab kyaa go gaghyam kyo.

Mûbyum Farizews

(Mat 16.5-12)

¹⁴Geenja, budwoba dye nu gûmije ganja nu mo oreñ bwo. Nu gunja gutaan ômbwul ôfwon pat bale budilum byo. ¹⁵Zezus nâruzum bwô nao bwo: “Gâkanum mujon bâsile gao gûmbwul gubay myo nu mûbe gô mi gwîso. Bukyo gûghye mi Farizews nu âxyo ôyn mi êrodis gubay mo phe.”

¹⁶Nao myo, budwoba dye nu guro bu gâzyen êlem bwô betam nu gwo: “Gao bâsile mexame êdwoŋalu dyâ mo oreñ phyâ mô mûsimo nao myo?” ¹⁷Zezus nâghii mô nao bwo: “Ïon mûsimo nu gâsoo mo gûbwul? Gao ganamulenŋdan-eynamulen myo jîsoo mi phyâ? Mu gâyi myo eghyey myo?” ¹⁸Gabay gûsyo lâgazo? Nu gabay gûnwu, lagaxi gâghii? Emo gaxi ganinilen mukuc? ¹⁹Nyo jîtoke mi gûmbwul kyô gwingin mi oro, jisin oiyag go otyan mi yûli oro, bâtokuliŋ byô buban mi nu butaa, mu gazoñen bo mu bufwos exa bôn?” Nu gwolee: “Exa gûtye nu êriga.” ²⁰Naxina oo bwo: “Nyo jîtoke mi gûmbwul kyo gwingin mi oro nu gûriga jisin oiyag go otyan mi ywûli ibey, bâtokuliŋ byô buban mi nu butaa, mu bufwos exa bôn?” Nu

Âyabinje mi, da yînje nayabe bulezinje; muna yabe phagine gwo obullonje mi.”

Gwo oxama gwoph wa oyni nu wa

(Luk 9.49-50)

³⁸Nûki, Jon naolee: “Anabya, êzo byo ace afog nâawzen îre tô gâree ojag fyô ru gazwoy. Ene gwophale gao mara bê mô bâsile gao oyndan nu wa.” ³⁹Zezus nao bwo: “Muru gagwophale. Bâsile gao ace oyolan êbe myo Amogol oxama yoleŋ êbe nu sembe gazwonje, oba naxina xyebinje. ⁴⁰Mô mûsimo; gwo oxama gwoph wâ oyni nu wa. ⁴¹Jimani sôo gâb malhaen gao ace sasin kab êlemun maa bale gazwonje bâsile mu gaenje mi edob, anoo gwo nabay ocyamen fâma bale Êre.”

Gariŋun gâbe bukaca

(Mat 18.7-10; Luk 17.1-2)

⁴²Oba, naxina oo bwo: “Sâmughye Amogol ôsiimo mi bañiinje jice nu jîrine bale burin-Êre, muxi muxuxoy anoo gwo oxoe olleñ fâma ru ecarum ommwe bale dya.

⁴³⁻⁴⁴Samwini gao gâtey guse bê akaca, swula go. Bâsile gao mô muxaŋe jon gayni nibay gâte gâkwon nu obob noxamo baa gândema; nu mo gabay gûte gûriga aba ninja bale tyeno ixamiŋe xwo gândema. ⁴⁵⁻⁴⁶Nu muzumbwini gao phe koli guse bê akaca, swula go. Bâsile gao mô muxaŋe jon gayni nibay kolo gâkwon nu obob noxamo baa gândema; nu mo gabay volo êriga aba ninja bale tyeno ixamiŋe xwo gândema. ⁴⁷Su muzumbwini gao phe gâsyo gace guse bê akaca, kûlula go. Bâsile gao mô muxaŋe jon azim bale ñaxi-Êre nu gâsyo, gakwon nu mo ganja bale tyeno ixamunje xwo gândema nu gûsyo guriga. ⁴⁸Dyo baghoo bwin mi nubuxamu busyel nu tyeno ixamunje xwo gândema. ⁴⁹Bâsile gao sâmughye Amogol mana tûlene nu tyeno. ⁵⁰Nâwñe nao bwo: Mûzizo nay jon. Mu sumuxamu mûxel, ñon muxi mwyol mo êbe mûxel? Gabay mûzizo bale gubob kab, phanu gabay bûghyel.”

ru Êre.” ²⁴Afog go nâyol gâlemale naluk evu. Naolee: “Jini xâgummee; kwol lweninje daa jixaŋe xâgum!”

²⁵Zezus nâzo mu ojag fyo ome tôph ban, nallophen etam do nao yo: “Etam guri nu gaxamu gayole êdyen, înje jyoy mo: Ûda gâree dyê gândema.” ²⁶Etam do nêyol gâlem yô mâma nevilale nu sembe nêwi gâree dye. Âñyo nâtu; ojag fyo noongin gao mucce nasele. ²⁷Zezus nânoom dye ru gâte nâysen dye, âñyo nâgelo.

²⁸Nyo Zezus ozim mi bale êlhoph dô, budwoba dye nu gwikale gusoy nu dye gaya mukuc, nu guzya dye. Nu gwolee: “Xama ñon mûsimo enexame yole tû etam do?” ²⁹Nao bwo: “Îtam tuto, layca gâwi. Mini yûzene nu guxyen-Êre [nu gwin mi nilaa mo male reñ].”

Zezus naxina ñu gâsoo mo eselale

(*Mat 17.22-23; Luk 9.43-45*)

³⁰Mûtwo rô, Zezus naswu nu budwoba dye bale Galileya. Namelo nu bwo mukuc, gao ace maraphana rîb bwo tyo gwin mi. ³¹Bâsile gao nabay myo nanay mi gâdyen nu bwô. Nao bwo: “Añii-Amogol mana mbôlu osine ru gûte ojyag go oxoe. Bale ozegale ôfazilen xô, mana îso ru eselo.” ³²Budwoba dye muru gunamulen myo nae bwo mi êsoo. Munu gûxom gazya dye.

Gwo oŋame eyni abya

(*Mat 18.1-6; Luk 9.46-48*)

³³Nyo Zezus otyan mi nu budwoba dye bale Gâfarnawŋ nu guzim bale ece êlloph yô. Zezus nazya bwo nao bwo: “Xama ñon gaengin eymenneno bu burino?” ³⁴Nu guxwolen cem. Bâsile gao mugege menneno ru gwo oŋame yini abya gâree bwô. ³⁵Zezus nalaa nayk bwo phebwo gûtyeo nu gûriga kyo, nao bwo: “Aŋay mi gayni abya gâree gâb, olen otaa bûbabun oyni supha alosa gab fikab.”

³⁶Nâsozalu rô jice jîinii jikuc, napipho zo. Nao bwo: ³⁷“Âyab mi jîinii jikuc ru gazwonje supha jî, namii gao înje nâyabe.

gwolee: “Exa oro nu êriga.” ²¹Nao bwo: “Mu ñon gaxamu ganinamulen ñon?”

Zezus nâlogen ace afog opum mi o Betisayda

²²Mwî tô, Zezus nu budwoba dye nu gunja bale Jijag jyo nu jîghye mi Betisayda, nu gûdwoŋalu dye ace afog opum mi gao ôghomu dye. ²³Nânoom afog go ru gâte ôwi nu dye baale ome fyo, nabo mi jikuc ôsil bu gâree gûsyoale oba nâbe gâteale gâree dye nazya dye naolee: “Aab ñon nee zô ñon?” ²⁴Afog go narâñu mi gûsyoale naolee: “Jimine zô ojag fyo âzo nyo enugulen enja.” ²⁵Zezus naxina ñu ogol gâree gûsyoale. Nûki nalila zô vew mulleñ pel. ²⁶Zezus naolee: “Gêda. Miriphani swu baale ome fyo.”

Pedru nâsoo myo Zezus oyn mi

(*Mat 16.13-23; Luk 9.18-22; Jon 6.66-69*)

²⁷Zezus naxina wî nu budwoba dye gunja bale ojag fyo nôghye mi Sêzareya yo Filipe. Nyo geme nja, nazya bwo. Nao bwo: “Ojag fyo munu geo înje aan ôom?” ²⁸Nu gwolee: “Guce mu geo ayni Jon Batista. Do neo âsoa gulezen-Êreo nâghye mi Elyas. Guce nu gwo gao aceom ru yo bûsoa gulezen-Êre êtoo oŋullo.” ²⁹Naxina zya bwo: “Mu gab munu gaoo înje aan ôm?” Pedru naolee: “Ayni Mesyas.” ³⁰Zezus nao bwo muru gâsoo mô ace.

Zezus nâsoo mo eselale

³¹Nao budwoba dye: “Añii-Amogol mana zô ñimo ñimay.” Ebya Zudews, nu ebya-ebya do nêbe mi xenay bale êlloph-Êre nu bûcyenela ôno! fyô o Moyses, manu gugwophale. Mana xoe; bale ozegale ôfadilen xô mana îro ru eselo. ³²Zezus oñoldan bwo nâsoo bwô mô mulleñ pel. Oba Pedru naykale osoy nu dye gaya mukuc, naolee ajondangin gao myo. ³³Zezus natile mi ôzo budwoba dye, nao Pedru: “Satanas soda bu ôsinje. Bâsile gao banonje li mu bwine supha bo Amogol. Bwindan supha bo Êre.”

Ajummi mi naxun êkrus dye

(Mat 16.24-28; Luk 9.23-27)

³⁴Oba, nayk ojag fyo fixo nu budwoba dye nao bwo: “Anay mi gadwobinje ogwoph oxwale oxun êkrus dye ôdöllunje. ³⁵Anay mi gâyen obwobale, mana buño xô. Gwo obuñ mi obwobale bâsile înje, namii gao mana me. ³⁶Myan muxanje jon gayni Amogol opipho otanum gwicya kî fixo, oba nâbwi obwobale? ³⁷Amogol non nazumbwolen êbe ô gameen obwobale? ³⁸Âghoo mi nu înje nu ôleminje ru gûsyo Amogol o rûmi okaca mi oba ololan daa ru Êre, Añii-Amogol mana ghôale phe ona fyo naname ñullo dî bale gwicya kî nu sembe aba dye nu Esillali-Êre elleñ mi pel.”

9 Nâatizen, naxina oo bwo: “Jimani sôo gâb malhaen gao gâree gâb guce obuki tî; guxamuñe syel be nyo ñaxi-Êre ñiname eyini gâre bwo nu sembe yo.”

Zezus nâbule nu myo nayngin mi

(Mat 17.1-13; Luk 9.28-36)

²Nyo mubay mi ban guzeg oro nu ôfwon, Zezus nadwonjen Pedru nu Tyagu nu Jon, onja omelo nu bwo bale ece êxexlen yô êghee mi-êghee. Gutyan do, nu guleen gûzwale mûbule nu myo nayngin mi. ³Wañale netile eyini etya bib; nêbe ñam ñam ñâm! Mubaydan ace bale gwicya kî oyo mi êney wañ netya supha mô. ⁴Gûfazi kyô nanja mi nu bwo, nu gûzo Moyses nu Elyas geme dyên nu dyê. ⁵Pedru nagulemo oo Zezus: “Anabya, mujon gayngin nelaa dya tî, ecoleñ dya gûxwuphun gûfazi; ôfwon noyni fûni, fyo o Moyses opyao noyni o Elyas.” ⁶Pedru omiilan myo naamey oo bâsile gao gwîlol.

⁷Olimali nogulemo ôzyalu ofumen bwo. Nu gûghii ôlem fyo ôwîllo lô mi noo: “Gwê añinje ôom daa-oxwunje; gâghii ôlemale.” ⁸Nu gûzole gâzo anoo ome dyên nu bwô, mu gûzolan ace mwa su Zezus bulezale oytongin mi nu bwô.

⁹Nyo geme zyâlu gâre êxexlen dô, Zezus nâdyen nu bwô nao bwo muru gupha gûsoo ace myo gûzo mi, munja muru

muya ru ozeg fyo Añii-Amogol onjame îso ru eselo. ¹⁰Nu gûbe su mô muru gûsoo mô. Nu gwini ajummi nazya apyale nu gwoo: “Îjon naxina oo gâysu ru eselo?” ¹¹Nu guzya dye. Nu gwolee: “Îjon mûsimo bûcyenela ônoł fyô o Moyses nu gwo Elyas otumbunje mbôlo?” ¹²Zezus naleen bwo ôlemo. Nao bwo: “Su malhaen mom; gao ace Elyas otumbunje mbôlo gabane sâmuchye miñ, mwini supha myo mujongin mi gayni. Xama ñon mûsimo gâyr-Êre nu gûsoo gao Añii-Amogol mânazo ñimo ñimay oba manaxina xyebe? ¹³Jimani sôo gâb gao Elyas nâmbolo ban. Nu gûbyale myo guñay mi fimmo; supha myo gâyr-Êre gûsoo mi mûnale.”

Zezus nalongen ace axengay etam eyngin mi gâree dye

(Mat 17.14-21; Luk 9.37-43)

¹⁴Nyo gûzyalu mi ban gunja gube tyan fyo ôñii bwô gwin mi, nu gûzo su mu ojag fyo ofwos mi ban onjele bwo llab. Guce bwo ru do neme cyêne mo ônoł fyô o Moyses, nu gee imenneno nu bwo. ¹⁵Ojag fyo ôrib ban Zezus, nobye mo. Nogulemo oree onja oxamale. ¹⁶Zezus nazya bwo myo gengin mi eymenneno. ¹⁷Ace afog oyngin mi rôle ojag fyo, nâolu dyê: “Âcyenelao, alhaminje nîdwoñalu gaongin kwol aphani zônje dye. Etam eyini gâree dye; êbyale oxama yole dyên. ¹⁸Sâmughye ozeg eloneñ dye mi, nemwale tetam; êñyale necar nâari gunjale eyo nêwllu bale owmale. Jini xyengin budwobali gaongin gûtwunje dye yô, mu gwyolendan.”

¹⁹Zezus nao bwo: “Gayn mi su do nexame xâgum. Jimiñe eyini nu gab tiñjatwon be nîin? Neme kwoze nu gab! Gâdwoñalunje dye tî.” ²⁰Nu gûdwoñalu dyê. Etam do êzwe ban Zezus, nero bu gavił âñyo nu sembe nemwale tetam nasilo. Eyo do neluk gâwlllo bale owumale. ²¹Zezus nazya aba dye naolee: “Añye nîin nâbe gâjili-ênii ki?” Ô naolee: “Su mimmo naloñ añii. ²²Etam dê emwale ban bale tyeno. Gace bale maa; eyas bôn? Su gaongin exoale. Asyolgin êbe myo ayol mi êbe, kwol nîbe mô aroneñ ghii.” ²³Zezus naolee: “Da mo înje. Bâsile gao sâmuchye miñ mwyol mo eyini, gayni anoo nâxagum